

Kadernota 2026

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Scenario's	5
3.	Op weg naar een begroting	9
4.	Kaders	11
5.	Samenvatting budgettair kader 2026 - 2029	15
Bijlage 1:	Ontwikkelingen	17
Bijlage 2:	Recapitulatie aanvragen	26
Bijlage 3:	Toelichting aanvragen	28

1. Inleiding

Algemeen.

Voor u ligt de kadernota 2026. De gemeenteraad stelt jaarlijks de (financiële) kaders vast op basis waarvan de begroting wordt opgesteld. In dit geval de (meerjaren)begroting 2026-2029. De gemeenteraad wordt gevraagd om de uitgangspunten vast te stellen waarmee de ontwerpbegroting 2026 wordt opgesteld. De kadernota 2026 is beleidsrijk, zodat de gemeenteraad in staat is om richting te geven. Dat past in het streven om de kaderstellende rol van de gemeenteraad te versterken en de raad meer tijd en ruimte te geven voor menings- en besluitvorming.

Bij de besluitvorming van de begroting 2026 gelden financiële kaders en criteria die door de hogere overheid zijn vastgesteld. Deze kaders zijn opgenomen in de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) van de provincie Noord-Holland. Het toezicht richt zich primair op het aanwezig zijn van een structureel en reël begrotingsevenwicht. Dit houdt in dat de jaarlijks terugkerende structurele lasten gedekt moeten worden door jaarlijks terugkerende structurele baten.

Ongewijzigd beleid.

Het beeld bij een ongewijzigd beleid inclusief het verwerken van de verplichte uitgaven is als volgt:

Tabel 1

Uitgangssituatie kadernota 2026				
MEERJARENBEGROTING 2025 - 2028 x €1.000	2026	2027	2028	2029
Stand meerjarenbegroting na vaststelling begroting 2025 in raad van 7 november 2024	-2.199	-1.811	-1.151	-1.151
- Raadsbesluiten december '24 t/m maart '25	88	88	87	87
- Gevolgen Septembercirculaire 2024	259	115	63	63
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na raadsbesluiten december '24 t/m maart 25	-1.852	-1.608	-1.001	-1.001
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten	-467	-206	-40	-40
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na eliminatie incidentele baten en lasten	-1.385	-1.403	-961	-961
Investerings IHP (vanaf 2027 15 mln. per jaar)	0	-39	-902	-1.752
Effect aanvragen kadernota 2026	-1.155	-895	-1.024	-1.025
Gevolgen Decembercirculaire 2024	86	160	234	234
Structurele effecten jeugd zomernota 2025	-456	-676	-896	-896
Inschatting gevolgen Meicirculaire 2025	800	800	800	800
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten aanvragen kadernota 2026	0	0	0	0
Saldo	-2.110	-2.054	-2.749	-3.599

Voor een specificatie van de aanvragen Kadernota zie bijlage 2.

In dit beeld is rekening gehouden met de inschatting van de investeringen die de gemeente moet gaan doen als gevolg van het nog vast te stellen Integraal Huisvesting Plan (IHP) voor onderwijsgebouwen. We schatten de investeringen in op ca. € 15 mln. per jaar voor de periode 2027-2029 en voor 2026 houden rekening met een voorbereidingskrediet van € 1,2 miljoen. Er is nog geen rekening gehouden met de voeding die nodig is om het vereveningsfonds sociale huurwoningen op voldoende niveau te houden om de woningbouwopgave op dat gebied te kunnen ondersteunen (verwachte storting van € 0,8 mln. in periode 2026-2029, oplopend naar € 10 mln. in de jaren na 2029).

In de afgelopen jaren hebben we de besluitvorming over een integraal huisvestingsplan onderwijs voor ons uit geschoven, waardoor de noodzaak tot investeren steeds hoger oploopt. Die investeringen zijn in de komende jaren onvermijdelijk geworden. De jaarlijkse investeringen zullen langer doorlopen dan de periode die we begroten. Dit zal dus een groot beslag op onze begrotingsruimte leggen. Hiermee moeten we rekening houden, ook al zijn we nog niet verplicht om dit te begroten. Vanwege de onvermijdelijkheid van de investeringen zijn we van mening dat we op dit moment keuzes moeten maken die die investeringen mogelijk maken. Doen we dat niet, dan staan we in 2029 voor een financieel beeld dat onafwendbaar is.

De verschillende ontwikkelingen zouden kunnen leiden tot een tekort dat oploopt tot een bedrag van ongeveer € 6 miljoen euro in de komende jaren. Met behulp van het Berenschot rapport over de beïnvloedbaarheid van de begroting, heeft het college een pakket aan maatregelen samengesteld waarmee het in te schatten tekort van € 6 miljoen via bezuinigingen te compenseren zou zijn. Een pakket dat daarmee ongeveer een derde deel uitmaakt van de totale beïnvloedbare ruimte (€ 16 mln.), die met hulp van Berenschot geïdentificeerd is. De lijst met mogelijke bezuinigingsmaatregelen van € 6 mln. die is opgesteld, treft u in de bijlage aan (bijlage 1).

Dit beeld is vooralsnog niet meer dan één van de mogelijke scenario's. Het laat zien dat een forse (en achterstallige) investering in zowel (sociale) woningbouw als onderwijshuisvesting tot keuzes dwingt. Natuurlijk zijn er nog andere mogelijkheden (buiten een bezuinigingsoperatie) om voor de jaren 2026-2029 een sluitende begroting te creëren, bijvoorbeeld:

- De investeringen in met name onderwijshuisvesting vertragen/faseren
- Alleen verplichte onderdelen aanvragen Kadernota verwerken (effect voor 2026 € 1 mln., overige jaren € 700K)
- Overschot aan reserves inzetten om ingrepen te verzachten (jaarlijks max. 10% surplus van de algemene reserve € 31 mln.)
- Streven naar kostendekkendheid van de leges (leges riool, afval en begrafenisrechten niet kostendekkend)
- Onbenutte belastingcapaciteit inzetten (onbenutte belastingcapaciteit is € 3,5 mln.)

2. Scenario's

Op basis van het bovenstaande (Inleiding) is er door het college gewerkt aan een viertal scenario's hoe om te gaan met het begrotingstekort :

Scenario 1:

- alleen de verplichte aanvragen kadernota (positief effect voor 2026 € 0,8 mln., overige jaren € 0,7 mln.)
- investeringen IHP vanaf 2027 o.b.v. € 15 mln. per jaar (2026 voorbereidingskrediet € 1,2 mln.)
- kostendekkendheid leges/retributies naar 100%
- geen extra OZB-verhoging boven indexatie
- inzet algemene reserve (conform norm toezichthouder; onder 10% van surplus algemene reserve)

Financieel vertaald ziet dit scenario er als volgt uit:

Scenario 1:				
MEERJARENBEGROTING 2025 - 2028 x € 1.000	2026	2027	2028	2029
Stand meerjarenbegroting na vaststelling begroting 2025 in raad van 7 november 2024	-2.199	-1.811	-1.151	-1.151
- Raadsbesluiten december '24 t/m maart '25	88	88	87	87
- Gevolgen Septemercirculaire 2024	259	115	63	63
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na raadsbesluiten december '24 t/m maart 25	-1.852	-1.608	-1.001	-1.001
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten	-467	-206	-40	-40
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na eliminatie incidentele baten en lasten	-1.385	-1.403	-961	-961
Gevolgen Decembecirculaire 2024	86	160	234	234
Structurele effecten jeugd zomernota 2025	-456	-676	-896	-896
Inschatting gevolgen Meicirculaire 2025	800	800	800	800
Investeringen IHP (vanaf 2027 15 mln. per jaar)	0	-39	-902	-1.752
Effect verplichte aanvragen kadernota 2026 (excl. IHP)	-391	-366	-366	-366
Inzet algemene reserve	648	826	1.392	2.242
Kostendekkendheid leges/retributies naar 100%	698	698	698	698
Besparingen Berenschot-onderzoek	0	0	0	0
OZB verhogen (onbenutte belastingcapaciteit)	0	0	0	0
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten aanvragen kadernota 2026	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Het effect op de kapitaallasten op de lange termijn (10 jaar) is als volgt:

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
ONDERWIJS	0	39.000	901.500	1.751.813	2.619.938	3.445.876	4.259.626	5.061.189	5.850.564	6.558.752
OVERIG	0	77.082	248.035	276.218	330.107	469.500	606.292	740.486	872.078	1.001.074
	0	116.082	1.149.535	2.028.031	2.950.045	3.915.376	4.865.918	5.801.675	6.722.642	7.559.826

Door de investeringsambitie van het IHP van € 15 miljoen op jaarbasis na te streven, stijgen de totale kapitaallasten over 10 jaar naar een niveau van € 7,6 miljoen per jaar. Het begrotingstekort zal daarmee oplopen en aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk. Het inzetten van de algemene reserve om het begrotingstekort te dempen, heeft invloed op de hoogte van de reserves. Dit heeft een negatieve impact op de financiële kengetallen. De toenemende investeringslast heeft een negatief effect op de hoogte van de langlopende leningen en daarmee de schuldpositie van de gemeente.

Scenario 2:

- alle aanvragen kadernota
- investeringen IHP vanaf 2027 o.b.v. € 10 mln. per jaar (2026 voorbereidingskrediet € 1,2 mln.)
- kostendekkendheid leges/retributies naar 100%
- extra OZB-verhoging bovenop indexatie

Financieel vertaald ziet dit scenario er als volgt uit:

Scenario 2:				
MEERJARENBEGROTING 2025 - 2028 x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029
Stand meerjarenbegroting na vaststelling begroting 2025 in raad van 7 november 2024	-2.199	-1.811	-1.151	-1.151
- Raadsbesluiten december '24 t/m maart '25	88	88	87	87
- Gevolgen Septembercirculaire 2024	259	115	63	63
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na raadsbesluiten december '24 t/m maart 25	-1.852	-1.608	-1.001	-1.001
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten	-467	-206	-40	-40
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na eliminatie incidentele baten en lasten	-1.385	-1.403	-961	-961
Gevolgen Decembercirculaire 2024	86	160	234	234
Structurele effecten jeugd zomernota 2025	-456	-676	-896	-896
Inschatting gevolgen Meicirculaire 2025	800	800	800	800
Investeringen IHP (vanaf 2027 10 mln. per jaar)	0	-39	-614	-1.181
Effect totale aanvragen kadernota 2026 (excl. IHP)	-1.155	-895	-1.024	-1.025
Inzet algemene reserve	0	0	0	0
Kostendekkendheid leges/retributies naar 100%	698	698	698	698
Besparingen Berenschot-onderzoek	0	0	0	0
OZB verhogen (onbenutte belastingcapaciteit)	1.412	1.356	1.763	2.330
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten aanvragen kadernota 2026	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Het effect op de kapitaallasten op de lange termijn (10 jaar) is als volgt:

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
ONDERWIJS	0	39.000	614.000	1.180.875	1.769.625	2.320.250	2.862.750	3.397.125	3.923.375	4.441.500
OVERIG	0	77.082	248.035	276.218	330.107	469.500	606.292	740.486	872.078	1.001.074
	0	116.082	862.035	1.457.093	2.099.732	2.789.750	3.469.042	4.137.611	4.795.453	5.442.574

Door de investeringsambitie van het IHP van € 10 miljoen op jaarbasis na te streven, stijgen de totale kapitaallasten over 10 jaar naar een niveau van € 5,4 miljoen. Het begrotingstekort zal daarmee oplopen en aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk. Het extra verhogen van de OZB, heeft invloed op de hoogte van de woonlasten van de inwoners. De toenemende investeringslast heeft een negatief effect op de hoogte van de langlopende leningen en daarmee de schuldpositie van de gemeente.

Scenario 3:

- alle aanvragen kadernota
- investeringen IHP vanaf 2027 o.b.v. € 10 mln. per jaar (2026 voorbereidingskrediet € 1,2 mln.)
- kostendekkendheid leges/retributies naar 100%
- geen extra OZB-verhoging boven indexatie
- maatregelen Berenschot (helpt van 6 mln., 1^e jaar afwijkend bedrag*)
- inzet algemene reserve 1^e jaar (in 2026 lagere inzet Berenschotmaatregelen, inzet reserve ter compensatie*)

Financieel vertaald ziet dit scenario er als volgt uit:

Scenario 3:				
MEERJARENBEGROTING 2025 - 2028 x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029
Stand meerjarenbegroting na vaststelling begroting 2025 in raad van 7 november 2024	-2.199	-1.811	-1.151	-1.151
- Raadsbesluiten december '24 t/m maart '25	88	88	87	87
- Gevolgen Septembercirculaire 2024	259	115	63	63
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na raadsbesluiten december '24 t/m maart 25	-1.852	-1.608	-1.001	-1.001
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten	-467	-206	-40	-40
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na eliminatie incidentele baten en lasten	-1.385	-1.403	-961	-961
Gevolgen Decembercirculaire 2024	86	160	234	234
Structurele effecten jeugd zomernota 2025	-456	-676	-896	-896
Inschatting gevolgen Meicirculaire 2025	800	800	800	800
Investeringen IHP (vanaf 2027 10 mln. per jaar)	0	-39	-614	-1.181
Effect totale aanvragen kadernota 2026 (excl. IHP)	-1.155	-895	-1.024	-1.025
Kostendekkendheid leges/retributies naar 100%	698	698	698	698
Besparingen Berenschot-onderzoek *	1.073	2.558	2.865	2.865
Inzet algemene reserve *	1.073	0	0	0
OZB verhogen (onbenutte belastingcapaciteit)	0	0	0	0
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten aanvragen kadernota 2026	0	0	0	0
Saldo	734	1.202	1.102	535

Het effect op de kapitaallasten op de lange termijn (10 jaar) is als volgt:

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
ONDERWIJS	0	39.000	614.000	1.180.875	1.769.625	2.320.250	2.862.750	3.397.125	3.923.375	4.441.500
OVERIG	0	77.082	248.035	276.218	330.107	469.500	606.292	740.486	872.078	1.001.074
	0	116.082	862.035	1.457.093	2.099.732	2.789.750	3.469.042	4.137.611	4.795.453	5.442.574

Door de investeringsambitie van het IHP van € 10 miljoen op jaarbasis na te streven, stijgen de totale kapitaallasten over 10 jaar naar een niveau van € 5,4 miljoen. Het begrotingstekort zal daarmee oplopen en aanvullende maatregelen noodzakelijk. Door het inzetten van een deel van de bezuinigingsmaatregelen van bureau Berenschot, laat de bijgestelde stand van de begroting een positief resultaat zien. Een positief resultaat heeft een positief effect op de algemene reserve en daarmee een positief effect op de financiële kengetallen. De toenemende investeringslast heeft een negatief effect op de hoogte van de langlopende leningen en daarmee de schuldpositie van de gemeente.

Scenario 4:

- alle aanvragen kadernota
- investeringen IHP vanaf 2027 o.b.v. € 15 mln. per jaar (2026 voorbereidingskrediet € 1,2 mln.)
- kostendekkendheid leges naar 100%
- geen extra OZB-verhoging boven indexatie
- maatregelen Berenschot (hele pakket van 6 mln.)

Financieel vertaald ziet dit scenario er als volgt uit:

Scenario 4:				
MEERJARENBEGROTING 2025 - 2028 x € 1.000				
	2026	2027	2028	2029
Stand meerjarenbegroting na vaststelling begroting 2025 in raad van 7 november 2024	-2.199	-1.811	-1.151	-1.151
- Raadsbesluiten december '24 t/m maart '25	88	88	87	87
- Gevolgen Septembercirculaire 2024	259	115	63	63
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na raadsbesluiten december '24 t/m maart 25	-1.852	-1.608	-1.001	-1.001
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten	-467	-206	-40	-40
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2025-2028 na eliminatie incidentele baten en lasten	-1.385	-1.403	-961	-961
Gevolgen Decembercirculaire 2024	86	160	234	234
Structurele effecten jeugd zomernota 2025	-456	-676	-896	-896
Inschatting gevolgen Meicirculaire 2025	800	800	800	800
Investerings IHP (vanaf 2027 15 mln. per jaar)	0	-39	-902	-1.752
Effect totale aanvragen kadernota 2026 (excl. IHP)	-1.155	-895	-1.024	-1.025
Inzet algemene reserve	0	0	0	0
Kostendekkendheid leges/retributies naar 100%	698	698	698	698
Besparingen Berenschot-onderzoek (alle maatregelen)	4.813	5.536	6.255	6.255
OZB verhogen (onbenutte belastingcapaciteit)	0	0	0	0
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten aanvragen kadernota 2026	0	0	0	0
Saldo	3.401	4.180	4.204	3.354

Het effect op de kapitaallasten op de lange termijn (10 jaar) is als volgt:

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
ONDERWIJS	0	39.000	901.500	1.751.813	2.619.938	3.445.876	4.259.626	5.061.189	5.850.564	6.558.752
OVERIG	0	77.082	248.035	276.218	330.107	469.500	606.292	740.486	872.078	1.001.074
	0	116.082	1.149.535	2.028.031	2.950.045	3.915.376	4.865.918	5.801.675	6.722.642	7.559.826

Door de investeringsambitie van het IHP van € 15 miljoen op jaarbasis na te streven, stijgen de totale kapitaallasten over 10 jaar naar een niveau van € 7,6 miljoen. Het begrotingstekort zal daarmee oplopen en aanvullende maatregelen noodzakelijk. Door het inzetten van de totale set van de bezuinigingsmaatregelen van bureau Berenschot, laat de bijgestelde stand van de begroting een positief resultaat zien. Een positief resultaat heeft een positief effect op de algemene reserve en daarmee een positief effect op de financiële kengetallen. De toenemende investeringslast heeft een negatief effect op de hoogte van de langlopende leningen en daarmee de schuldpositie van de gemeente.

3. Op weg naar een begroting

Anders dan in voorafgaande jaren, is de Gemeente Bloemendaal op een keerpunt beland waarop de noodzaak tot omvangrijke investeringen in zowel onderwijshuisvesting (vele tientallen miljoenen in komende tien jaren), als (sociale) woningbouw (circa 10 miljoen in komende zes jaren) niet langer vooruitgeschoven kan worden. Het is de omvang van deze investeringen, veel meer nog dan het aanstaande “ravijnjaar” dat alom wordt bediscussieerd, dat de Gemeente Bloemendaal zal dwingen om anders en veel kritischer met beperkte financiële middelen om te gaan. Vandaar de exercitie met Berenschot die ons in de afgelopen maanden geholpen heeft om inzicht te krijgen in onze “vrije” bestedingsruimte van circa € 16 miljoen en een deelplan daarbinnen van ongeveer € 6 miljoen.

We besteden onze middelen in Bloemendaal met zorg en met een (goede) reden. Als we ervoor (moeten) kiezen om sommige bestedingen stop te zetten, valt die (goede) reden tot besteding niet weg. Bezuinigen doet dus meestal pijn. Tegelijkertijd creëren we met (nieuwe) investeringen, in bijvoorbeeld scholen en woningbouw, ook prachtige kansen voor onze gemeente. Als we besluiten die investeringen te doen en de bezuinigingen te laten, ontstaan tekorten. Tenzij we, natuurlijk, besluiten om onze inkomsten via belasting van onze burgers te verhogen.

Juist omdat de keuzes waarvoor we staan zo ingrijpend zijn, hebben we ervoor gekozen om in de Kadernota niet slechts een enkel scenario te presenteren, maar u in uw rol als raadslid juist zicht te geven op een viertal scenario's. U hebt kunnen zien dat we in één van de vier scenario's alleen de “verplichte” aanvragen, die in het voorproces (Kadernota) gedaan zijn, doorzetten. Dat zijn er 11 van de 26, een aanname die consistent lijkt met het eerdergenoemde keerpunt waarop we ons bevinden. Natuurlijk kunt u ervoor kiezen om sommige van die (voorlopig afgewezen) aanvragen toch door te zetten. Evengoed kunt u ervoor kiezen om elementen uit de vier grotere scenario's te combineren. Vooropgesteld, natuurlijk, dat de hoofddoelstelling van een structureel sluitende begroting bewaakt blijft.

Het is u ongetwijfeld opgevallen, dat twee van de vier scenario's (scenario 3 en 4) eindigen met een overschot in het tijdsbestek '26-'29. Dat zou de gedachte kunnen wekken dat in deze scenario's “teveel” bezuinigd wordt. Om die indruk te vermijden, is het goed om naar de kapitaallasten te kijken over een periode die langer is dan 10 jaar, het staatje dat onder het exploitatie-overzicht van ieder scenario is toegevoegd. Het gaat om kapitaallasten (bestaand uit afschrijving en rente) die in alle scenario's oplopen tot ruim 5 miljoen euro jaarlijks, het onvermijdelijke gevolg van investeringen in deze omvang. Het exploitatieoverschot dat in twee van de vier scenario's wordt gecreëerd kan (en moet) dus worden aangewend om een toekomstige bestedingsreserve (voor onderwijshuisvesting met name) te creëren. Het voorgestelde besluit tot het creëren van zo'n reserve is daarom een expliciet onderdeel van de Kadernota die wij u hierbij voorleggen.

Natuurlijk kunnen we ervoor kiezen de investering in met name onderwijshuisvesting over een langere periode uit te spreiden, te faseren. Dat verlaagt (“verschuift”) zowel de uitvoeringsdruk, als de financiële druk in de eerdere jaren maar leidt er ook toe dat sommige scholen dan langer zullen moeten wachten. Deze (vertraagde) investeringsvariant is toegepast in de scenario's 2 en 3. Uiteraard is de totale investeringslast in alle vier scenario's gelijk.

Tenslotte is het niet onbelangrijk om nog iets te zeggen over de lasten voor de burger. Alle vier scenario's veronderstellen dat leges en heffingen 100% dekkend worden gemaakt, waarmee een bedrag van jaarlijks ongeveer € 7 ton gemoeid is (€ 698k in de tabellen). Alleen in het scenario 2 wordt daarbovenop een OZB-verhoging verondersteld, een bedrag dat oploopt tot € 2,3 miljoen in 2029.

Hoewel we het detail niet schuwen, zoeken we met u in de eerste plaats een discussie op hoofdlijnen. Hoe belangrijk vindt u de investeringen? Welke lastenverhogingen voor de burger zijn niet acceptabel? Welke voorzieningen kunnen we (met moeite) opgeven? Maar vooral: welke richting (kaders) geeft u ons

om de aankomende begroting voor '26 (-'29) voor te bereiden? Wij zijn ervan overtuigd dat deze discussie niet alleen van groot belang is voor de toekomst van onze gemeente maar ook helpt om onze organisatie wendbaar te maken in een wereld die minder dan ooit voorspelbaar is. Juist in zulke omstandigheden is vooruit kijken belangrijk!

4. Kaders

De volgende kaders zijn relevant voor de kadernota 2026.

Algemene kaders

A. Sluitende begroting

Ingevolge de Gemeentewet, het BBV en het GTK van de provincie Noord-Holland, ziet de raad erop toe dat de begroting volgens de wettelijke opgave structureel, reëel en duurzaam in evenwicht is. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn. De gemeente moet zich rekenschap geven van daadwerkelijk te verwachten groei of afname van baten en lasten. Bij het nemen van besluiten met grotere financiële gevolgen is het van belang dat raadsleden een goed beeld hebben van het structureel begrotingssaldo en inzicht krijgen in de financiële positie op korte en lange termijn.

Het structureel, reëel en duurzaam begrotingsevenwicht is het belangrijkste toezichtcriterium bij de beoordeling van de begroting door de provincie Noord-Holland. Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel is en welk deel structureel. In de begroting moet om die reden een overzicht van de incidentele baten en lasten worden opgenomen. Zo worden de aanwendungen van reserves als incidenteel aangemerkt tenzij sprake is van bestemmingsreserves welke specifiek zijn gevormd voor de afdekking van de uit investeringen voortvloeiende kapitaallasten, de zogenoemde dekkingsreserves voor kapitaallasten. Hiertoe dient een apart overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves te worden opgesteld.

Van duurzaam materieel begrotingsevenwicht van de begroting kan de raad afwijken indien aannemelijk is dat het structureel evenwicht binnen de eerstvolgende 3 jaren van de meerjarenbegroting tot stand zal worden gebracht. Hierbij aangetekend dat het herstelde structurele evenwicht in enig jaar niet meerjarig mag opschuiven.

B. Interne budgetregels

De begroting wordt opgesteld op basis van vastgesteld beleid waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen voorstellen met incidentele en structurele effecten. Bij de behandeling van de begroting worden zowel voorstellen met structurele als met incidentele effecten ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Voorstellen met een structureel karakter worden afgezet tegen de structureel beschikbare middelen. De voorstellen met een incidenteel karakter hebben geen effect op de structurele exploitatieruimte van de begroting, zolang deze uit reserves gedekt kunnen worden.

Specifieke kaders

1. Ontwikkeling financiering en rente

De financieringsbehoefte zal in 2026 als gevolg van investeringsvoorstellen en bestaande en aanstaande aflossingen van geldleningen onverminderd hoog blijven. De vraag om vreemd vermogen zal leiden tot een beroep op de kapitaalmarkt. Dit leidt tot rentelasten. De in de begroting te hanteren rekenrente is gebaseerd op de in het verleden afgesloten en toekomstige af te sluiten vaste geldleningen. Kijkende naar de markt dan ligt de gemiddelde rente bij het opstellen van deze nota voor vaste geldleningen op ca. 3,25% voor investeringen met lineaire afschrijvingstermijnen variërend tussen de 20 en 40 jaar. De verwachting is dat de rente gedurende 2025, en met name in het 2^e halfjaar zal stabiliseren op het huidige niveau.

Voorstel is de rekenrente in de begroting 2026 te stellen op 3,25% en de komende maanden de ontwikkelingen nauwlettend te volgen voor evt. tussentijdse bijstelling. Indien de renteontwikkeling daartoe aanleiding geeft dan zal daar bij het opstellen van de begroting 2026 op worden teruggekomen.

2. Autonome ontwikkelingen: inwoners/woningen/areaaluitbreiding

Bij de meerjarenraming van de OZB opbrengsten zal rekening worden gehouden met de areaal uitbreiding van opgeleverd nieuw onroerend goed. De uitbreiding levert een toename van de WOZ-waarde op omdat woningen en niet-woningen mee worden genomen in de WOZ-waardering. Enerzijds neemt daardoor de OZB opbrengst toe en anderzijds neemt de algemene uitkering uit het Gemeentefonds af omdat de OZB-belastingcapaciteit als negatieve inkomstenmaatstaf wordt meegenomen bij de bepaling van de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Deze verrekensystematiek werkt nagenoeg budgettair neutraal door.

3. Loon- prijsontwikkeling

Voor de bepaling van het loon-prijsniveau wordt gebruik gemaakt van de meest recente informatie van het Centraal Planbureau (CPB) van februari 2025. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in loonkostenontwikkeling en prijsontwikkeling van goederen en diensten. Voor de inflatieverwachting voor de komende vier jaar wordt uitgegaan van het gemiddelde van de door het CPB berekende cijfers.

Loonkostenontwikkeling

Conform het 4-jaarsgemiddelde van de CPB-raming volgt een loonontwikkeling van 4,10%, het gemiddelde CPB cijfer prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (gemiddelde periode 2026 t/m 2029). We stellen de loonontwikkeling op advies van HRM bij naar 4,75% gebaseerd op het laatste loonbod uit de vastgelopen cao-onderhandelingen en een opslag voor de pensioenpremies. Op deze wijze hanteren we een gelijke indexatie met buurgemeente Heemstede wat van belang is voor de onderlinge gemeenschappelijke regelingen. Mocht er aanleiding (bv. uitkomst cao-onderhandelingen) voor zijn, kan het cijfer bijgesteld worden in de begroting 2026.

Prijsontwikkeling goederen, diensten, subsidies

De materiële budgetten worden geïndexeerd om de koopkracht op peil te houden. Volgens de raming van het CPB gaat het om 2,2%. Dit is het CPB cijfer prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc). (gemiddelde periode 2026 t/m 2029). Dit percentage wordt gebruikt voor de koopkracht-compensatie van subsidiebudgetten. Voor de subsidies voor zorg- en welzijnsorganisaties binnen het sociaal domein alsmede het lumpsum bedrag aan de consortia in de jeugdzorg worden geïndexeerd met de voorlopige OVA-index van 5,24%.

4. Relatie WOZ-herwaardering met OZB-tarieven

In Bloemendaal is, in navolging van wat landelijk gebruikelijk is, het beleid dat de hoogte van de OZB-opbrengsten voor de gemeente niet wijzigt door hogere of lagere WOZ-waarderingen, tenzij er sprake is van areaaluitbreiding door nieuwbouw. Dit betekent dat het effect van de WOZ-waarderingen op de beschikbare belastingcapaciteit wordt vertaald in een evenredige verhoging/verlaging van de lokale OZB-tarieven. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een door GBKZ ontwikkeld rekenmodel waarbij naast de geprognosticeerde waardeontwikkeling een correctie voor beroep, bezwaar en leegstand is meegenomen. Waardestijgingen in Bloemendaal als gevolg van areaaluitbreiding (meer woningen en niet-woningen) mogen wel leiden tot een hogere OZB-opbrengst. Dit om de korting op de algemene uitkering, zie hiervoor omschreven in onderdeel 2, te compenseren.

Voor de ontwikkeling van de WOZ-waarderingen wordt het in de meicirculaire vermelde landelijke percentage gevolgd. Op dit percentage wordt zowel de geprognosticeerde belastingcapaciteit als de korting op de algemene uitkering berekend. De raming van de algemene uitkering is op de meicirculaire gebaseerd. Dit is een eis volgens het toezichtkader van de provincie.

Zoals hiervoor al gememoreerd is de belastingcapaciteit van de gemeente gekoppeld aan de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Indien de waarde van het onroerend goed in de gemeente sneller stijgt dan het landelijk gemiddelde, dan wordt de korting op de algemene uitkering groter. Indien de waarde van het onroerend goed in de gemeente langzamer stijgt dan het landelijk gemiddelde, dan wordt de korting op de algemene uitkering kleiner. Dit heeft ongewenste schommelingen aan de

batenkant van de gemeente tot gevolg. Om deze ongewenste effecten weg te nemen zal bij de vaststelling van de belastingtarieven OZB in de raad van december op basis van actuele adviespercentages van GBKZ (jaarlijks op 1 december) de begroting worden bijgesteld in combinatie met doorberekening in de belastingtarieven.

5. Heffingen en belastingen

Voor de heffingen en belastingen (incl. OZB) geldt een koppeling met het landelijk inflatiecijfer voor de loon-prijsontwikkeling van het CPB. De overige inkomsten w.o. huren worden ook verhoogd met het gemiddelde van de loonkostenontwikkeling (4,1%) en de prijsontwikkeling materieel (2,2%). Dit houdt in dat het gemiddelde percentage uitkomt 3,15%.

De tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing mogen maximaal op een niveau van 100% kostendekking gesteld worden. Besparingen op 'gesloten financieringssystemen' zoals riolering en afval worden verrekend in de tarieven van de retributies.

Huur gemeentewoningen

Om het "scheefhuren" (bewoners die gelet op hun inkomen te goedkope sociale huurwoningen bewonen en daarmee de doorstroming belemmeren) tegen te gaan is de jaarlijkse huurverhoging van gemeentewoningen gekoppeld aan het regeringsbeleid inzake huurwoningen. Daarin is bepaald dat de huurverhoging inkomensafhankelijk is. Vanaf 1 juli 2025 is de systematiek van de inkomensafhankelijke hogere huurverhoging gewijzigd en gelden de volgende inkomensgrenzen en maximale huurverhogingen:

Tabel toegestane inkomensafhankelijke hogere huurverhoging 2025

	Inkomenscategorie (inkomen 2023)		
	Lage (midden)inkomens	Hoge middeninkomens	Hoge inkomens
Eenpersoons-huishoudens	Niet hoger dan € 57.143	Tussen € 57.143 en € 67.366	Hoger dan € 67.366
Huishoudens van 2 of meer personen	Niet hoger dan € 66.126	Tussen € 66.126 en € 89.821	Hoger dan € 89.821
Inkomensindicatie die Belastingdienst verstrekt	"Laag (midden)inkomen" (code "N")	"Hoog (midden)inkomen" (code "M")	"Hoog inkomen" (code "J")
Toegestane huurverhoging	* Max. 5% bij huur vanaf € 350 * Max. € 25 bij huur onder € 350	Max. € 50	Max. € 100

De gemeente Bloemendaal heeft geen huren onder de € 350.

6. Investerings

Er worden alleen reële investeringen in het investeringsprogramma van de meerjarenbegroting opgenomen. Dit zijn reguliere vervangingsinvesteringen (o.a. vervoermiddelen) en nieuwe investeringen die voldoende zijn onderbouwd met betrekking tot capaciteit, tijd en geld. Dit betekent, dat de investering én in het begrotingsjaar wordt gedaan én dat een degelijke onderbouwing over nut en noodzaak van het bedrag is gegeven.

Volgens vastgesteld financieel beleid worden investeringen kleiner dan € 25.000 niet geactiveerd.

Gezien de relatie met het schuldniveau is het belangrijk om nut, noodzaak en tempo van investeringen af te wegen tegen de financiële mogelijkheden.

7. Eigendommen

De opbrengsten eigendommen (verkochte woningen) en andere activa worden toegevoegd aan de algemene reserve 'afbouw schulden'. De opbrengsten worden gereserveerd voor het aflossen van schulden voor zover de flexibele algemene reserve meer dan 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt deze 3%-regel beoordeeld. Op dat moment kan volgens vastgesteld beleid in de nota reserves en voorzieningen en op basis van een gekwantificeerde en gekwalificeerde risico-inventarisatie per balansdatum duidelijkheid worden gegeven over de noodzakelijk benodigde bufferreserve als afgeleide van de flexibele algemene reserve. Zo nodig wordt de flexibele algemene reserve aangevuld uit de algemene reserve 'afbouw schulden'.

8. Grip op samenwerking

De Wet Gemeenschappelijke regelingen verplicht 'zware' Gemeenschappelijke Regelingen om vóór 30 april van het lopende jaar hun voorlopige jaarrekening van het voorafgaande jaar en de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het komende jaar aan de raden van de deelnemende gemeenten aan te bieden. Dat sluit beter aan op de gemeentelijke planning en control cyclus. In het kader van 'grip op samenwerking' wordt een toetsingskader gebruikt om de ontvangen P&C documenten te beoordelen en gestructureerd aan de gemeenteraad aan te bieden. Deze toetsingskaders worden inmiddels ook gebruikt door het college om grote subsidies van meer dan € 50.000 te beoordelen. In november 2023 is de nieuwe nota Grip op Samenwerking 2023 door de raad vastgesteld.

9. Indeling programma's

De begroting is volgens het BBV ingedeeld in programma's en taakvelden. Deze BBV-indeling is het meest transparant en maakt het vergelijken met andere gemeenten makkelijker. Zo ook met hulp van de website "Waarstaatjegemeente.nl". De indeling is als volgt:

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Programma 1: Veiligheid

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 3: Economie

Programma 4: Onderwijs

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Programma 6: Sociaal domein

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

5. Samenvatting budgettair kader 2026 - 2029

Onderwerp	Voorstel
Sluitende begroting	De gemeenteraad ziet toe op een structureel, reëel en duurzaam materieel begrotingsevenwicht. Dit houdt in dat meerjarige structurele lasten door meerjarige structurele baten worden gedekt en dat deze volledig en realistisch zijn.
Interne budgetregels	Nieuw beleid met structurele financiële gevolgen worden niet tussentijds, maar alleen bij de begroting, in behandeling genomen. Tussentijdse nieuwe voorstellen worden alleen bij de Zomernota behandeld mits ze onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn en bovendien betrekking hebben op 2026. Voor andere en complexe nieuwe voorstellen dient een apart raadsvoorstel te worden gemaakt.
Ontwikkeling financiering en (toe te rekenen) rente	De rekenrente voor de begroting 2026 vast te stellen op 3,25%.
Autonome ontwikkelingen (inwoners/woningen)	In de meerjarenbegroting wordt voor zover mogelijk rekening gehouden met autonome ontwikkelingen inwoners/woningen die uit bouwprojecten voortvloeien. De zogenoemde volume-aanpassingen. Hierbij wordt er bovendien vanuit gegaan, dat tegenover de stijging van de baten (OZB + Algemene uitkering), een stijging van de lasten staat wegens infrastructurele en sociaal maatschappelijke kosten. De budgethouders dienen dit aan te geven.
Loon-/prijscompensatie	1. De personeelsbudgetten worden vanaf 2026 jaarlijks met 4,75% geïndexeerd; 2. De budgetten goederen en diensten worden vanaf 2026 met 2,2% verhoogd; 3. De subsidies worden vanaf 2026 met 2,2% verhoogd. 4. De subsidies voor zorg- en welzijnsorganisaties binnen het sociaal domein alsmede het lumpsum bedrag aan de consortia in de jeugdzorg worden geïndexeerd met de voorlopige OVA-index van 5,24%.
Gemeentefonds	De raming van de algemene uitkering in de begroting 2026 is gebaseerd op de meicirculaire. Over de effecten van de meicirculaire 2025 is nog niets bekend, de raad wordt met een separate brief geïnformeerd.
Relatie WOZ-herwaardering met OZB-tarieven	Als in het WOZ-tijdvak (1-1-2024 tot 1-1-2025) sprake is van waardestijgingen/-dalingen, dan vindt, rekening houdend met, de beschikbare belastingcapaciteit een verrekening plaats via een evenredige verlaging/verhoging van de OZB-tarieven 2026. Hierdoor is er geen sprake van een structurele meer-/minderopbrengst m.i.v. 2026 als gevolg van de mutaties in de belastingcapaciteit. Tenzij er sprake is van areaaluitbreiding van nieuw onroerend goed.
Heffingen/belastingen	1. De OZB, de parkeerbelasting, de toeristenbelasting, de precariobelasting en de leges worden in 2026 trendmatig met 3,15% verhoogd. De overige inkomsten w.o. huren, met uitzondering van de huur van de gemeentewoningen, worden ook met het inflatiecijfer van 3,15% verhoogd. 2. De afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de lijkbezorgingsrechten worden slechts trendmatig verhoogd indien het niveau van 100% kostendekking nog niet is bereikt.
Investerings	Er worden voor de periode 2026-2029 alleen investeringen in de begroting geraamd die in het betreffende begrotingsjaar ook tot uitvoering zullen komen. Bij de aanlevering voor de begroting worden op basis van concrete plannen van aanpak (capaciteit, tijd en geld) voorstellen tot het beschikbaar stellen van kredieten ingediend.

	In geval van zeer hoge urgentie kan van deze beleidslijn worden afgeweken. D.w.z. dat de gemeente of derden bij uitstel van investeringswerken risico's lopen waaruit mogelijk ook schadeclaims kunnen voortvloeien. Zie verder bijlage 1 'Ontwikkelingen'.
Eigendommen	De opbrengsten van eigendommen (verkochte woningen) en andere activa worden toegevoegd aan de algemene reserve 'afbouw schulden'. De opbrengsten worden gereserveerd voor het aflossen van schulden voor zover de flexibele algemene reserve meer dan 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Bij het opstellen van de (laatste) jaarrekening wordt deze 3%-regel beoordeeld. Zo nodig wordt de flexibele algemene reserve aangevuld vanuit de algemene reserve 'afbouw schulden'.
Ontwikkeling schuldpositie / investeringsplafond	De schuldpositie van de gemeente blijft de komende begrotingsjaren aandacht vragen. De ontwikkeling van de schuld van de gemeente wordt gemonitord met de financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Veel schulden worden gemaakt voor investeringen in kapitaalgoederen wegen, riolering en onderwijshuisvesting. Volgens staand beleid wordt gestreefd naar een bruto schuld van maximaal € 40 miljoen alsmede een solvabiliteit van tenminste 50%. Er dient continue een integrale afweging te worden gemaakt tussen de meerjarige investeringen enerzijds en het beoogde schuldniveau anderzijds. De jaarrekening 2024 laat per balansdatum 31 december 2024 een stand van de langlopende geldleningen zien van € 17,7 miljoen. De korte schuldpositie bedroeg per balansdatum € 0. De beide kengetallen netto schuldquote en solvabiliteit voldoen aan de norm van de gemeenteraad. Het schuldniveau zal vanaf 2026 mede door onderhanden en geplande investeringswerken weer toenemen.

Bijlage 1: Ontwikkelingen

Onderstaand worden ontwikkelingen genoemd die de komende jaren een substantiële invloed (kunnen) hebben op de financiële positie van de gemeente Bloemendaal.

Over concrete voorstellen zal uw akkoord worden gevraagd bij het behandelingsproces van de begroting 2026. In het begrotingsproces 2026-2029 kunnen immers de laatste inzichten worden meegenomen, ook die van de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds volgens de meicirculaire. Deze laatste is zeer belangrijk gezien ook het nog lopende overleg tussen Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Rijk over de aangekondigde kortingen vanaf 2026. Bij de begrotingsbehandeling worden u nieuwe voorstellen, c.q. ontwikkelingen met financiële consequenties voor de begroting 2026 en volgende jaren, ter vaststelling voorgelegd. Achtergrond hiervan is de gedachtegang dat de raad een (beleids)keuze moet hebben als het gaat om een nieuw voorstel. In de samenvatting/recapitulatie worden de geel gemarkeerde ontwikkelingen in een nieuw voorstel bij de begroting 2026 verwerkt. Andere ontwikkelingen worden als mutatie in de begroting verwerkt.

Hieronder staan per programma relevante ontwikkelingen. In bijlage 1 kunt u (indicatief) informatie vinden over voorstellen die door ons college in voorbereiding zijn. Nog niet alles is nu bekend, voorstellen kunnen nog worden aangepast, ingetrokken en nieuwe voorstellen kunnen worden toegevoegd.

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Financieel perspectief algemeen

Bij het opstellen van de begrotingen van de afgelopen jaren, was het als gevolg van de ontwikkelingen in vooral het sociaal domein steeds lastiger om de structurele baten en lasten te laten sluiten. Er zijn keuzes gemaakt bij de kadernota's en de begrotingen van 2023, 2024 en 2025 om de begroting sluitend op te leveren. De gemeente dient immers keuzes te maken omdat het Rijk gemeenten onvoldoende bekostigt en de investeringsopgave groot is (bijvoorbeeld aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs, huisvestingsopgaven alsmede de energietransitie). Derhalve is financieel perspectief onzeker.

Gemeenten ontvangen vanaf 2026 structureel minder geld uit het gemeentefonds van de Rijksoverheid, de belangrijkste inkomstenbron van gemeenten. Dit heeft te maken met de overgang van de oude naar de nieuwe financieringssystematiek van het gemeentefonds. De verwachting is dat deze overgang leidt tot een terugloop van € 2,4 miljard aan inkomsten voor gemeenten. Hierdoor komt de begroting meer onder druk te staan.

De Voorjaarsnota 2025 is vrijdag 18 april 2025 gepubliceerd en geeft een vooruitblik op de rijksbegroting voor de komende jaren. Over de gevolgen worden de gemeenten geïnformeerd via de meicirculaire 2025. In de Voorjaarsnota 2025 zijn structurele middelen opgenomen om de terugval van het gemeentefonds in 2026 te dempen. De terugval van ongeveer € 2,4 miljard wordt in 2026 met € 400 miljoen gedempt, oplopend naar € 424 miljoen in 2030. Dan blijft dus nog ongeveer € 2 miljard ravijn in 2026 over. Daarnaast adviseerde de deskundigencommissie Van Ark op 30 januari 2025 om het structurele tekort in de jeugdzorg van € 828 miljoen gelijk te verdelen over Rijk en gemeenten. In de Voorjaarsnota 2025 is voor het gemeentefonds vanaf 2025 structureel € 414 miljoen extra opgenomen.

Naar verwachting zijn in juni 2025 de effecten uit de meicirculaire bekend en deze zullen bij de behandeling van de kadernota in juli worden medegedeeld. In de zomer zal de ontwerpbegroting 2026 opgesteld worden op basis van de financiële uitgangspunten van deze kadernota 2026. Bij de behandeling van de begroting 2026 zullen de voorstellen verder worden uitgewerkt en onderdeel

uitmaken van de besluitvorming. Ook zullen de beleidsvoornemens uit het collegeprogramma hiervan onderdeel uitmaken.

Financiële kengetallen

De verplichte financiële kengetallen geven de verhouding weer tussen onderdelen van resultatenrekening en/of balans en helpen bij de beoordeling van de financiële positie. De verschillende scenario's uit hoofdstuk 2 hebben verschillende effecten op deze kengetallen. In scenario 'Uitstel' waarin wordt voorgesteld de algemene reserve in te zetten om het begrotingstekort te dempen, heeft invloed op de hoogte van de reserves. Dit heeft een negatieve impact op de financiële kengetallen. In scenario 'Optimistisch' heeft het extra verhogen van de OZB met name invloed op de hoogte van de woonlasten van de inwoners. De toenemende investeringslast in alle 4 de scenario's heeft een negatief effect op de hoogte van de langlopende leningen en daarmee de schuldpositie van de gemeente.

Hieronder wordt op basis van de nu bekende gegevens en vastgestelde financiële besluiten een beeld geschetst van het verloop van de schuldpositie voor de komende jaren. Door lopende en geplande investeringen, inclusief de investeringen in onderwijshuisvesting (IHP), zal de druk op de schuldpositie in de komende jaren toenemen en directe gevolg hebben voor de stijging van de netto schuldquote vanaf 2024. Zoals hiervoor gememoreerd is in deze prognose t/m 2029 rekening gehouden met alle vastgestelde financiële besluiten voor lopende investeringen, de in deze kadernota aangekondigde investeringen alsmede de uitkomsten van de grondexploitatie Vitaal Vogelenzang.

Prognose schuldpositie 2024-2029

Omschrijving	2024 <i>volgens jaarrekening 2024 (x € 1.000)</i>	2025 <i>volgens begroting 2025 (x € 1.000)</i>	2026 <i>volgens meerjarenraming (x € 1.000)</i>	2027 <i>volgens meerjarenraming (x € 1.000)</i>	2028 <i>volgens meerjarenraming (x € 1.000)</i>	2029 <i>volgens meerjarenraming (x € 1.000)</i>
Berekend saldo uitgaande en binnenkomende geldstromen (=financieringssaldo)	-3.824	-4.763	6.435	-19.485	-12.010	-11.718
- 12 <i>Verplichte aflossing op vaste geldleningen</i>	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150
Toename (-)/Afname (+) kaspositie	-4.974	-5.913	5.285	-20.635	-13.160	-12.868
Schuldpositie 1-1	18.876	22.700	27.463	21.028	40.513	52.523
Verplichte aflossing op geldleningen	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150
Schuld na verplichte aflossing	17.726	21.550	26.313	19.878	39.363	51.373
Verloop kaspositie	-4.974	-5.913	5.285	-20.635	-13.160	-12.868
<i>Schuld 31-12 na verplichte aflossing</i>	17.726	21.550	26.313	19.878	39.363	51.373
Saldo kas (+=overschot; -=tekort) cumulatief	-4.974	-5.913	5.285	-20.635	-13.160	-12.868
Prognose verloop schuldpositie	22.700	27.463	21.028	40.513	52.523	64.241

Kabinetsbeleid

We zien net als voorgaande jaren weer een toename in kosten voor jeugdzorg die aansluit bij de landelijke trend. De vraag naar jeugdzorg wordt groter en de problematiek zwaarder. Verder heeft de nieuwe coalitie de ambitie jaarlijks 100.000 woningen te bouwen om het groot tekort aan huizen op te lossen. Maar het geld dat daarvoor beschikbaar wordt gesteld aan gemeenten wordt onttrokken aan het volkshuisvestingsfonds en het gemeentefonds en vervolgens als specifieke uitkering aan gemeenten teruggegeven. Bij die woningbouwprojecten eist het rijk bovendien cofinanciering voor 50 procent. Gemeenten moeten dus geld bijleggen. Ook ligt er een grote opgave voor duurzaamheid en energie transitie, ook hier is niet duidelijk in hoeverre gemeenten hiervoor gecompenseerd worden. De VNG heeft dan ook bij het Rijk campagne gevoerd om duidelijk te maken dat gemeenten zonder voldoende rijksmiddelen de taken onvoldoende uit kunnen voeren. In de Voorjaarsnota heeft het Rijk extra middelen vrijgemaakt voor gemeenten. In de meicirculaire van het Gemeentefonds wordt duidelijk wat het effect hiervan is voor gemeente Bloemendaal.

Personeel

De arbeidsmarkt blijft krap en wij voorzien daarin geen veranderingen in de nabije toekomst. De ambtelijke organisatie blijft met het college in overleg in hoeverre de formatie afdoende is voor komende jaren. Vooralsnog slagen wij erin om vacatures in te vullen, maar we zien dat dit bij specialistische functies steeds moeilijker wordt. Dit blijft creativiteit vragen in het wervings- en selectieproces. Het is niet uit te sluiten dat dit op termijn ook financiële gevolgen kent. Ook kijken we vanuit HRM naar opties voor het behoud van onze huidige medewerkers. Het is mogelijk dat deze opties ook financiële consequenties hebben. Deze worden dan via de P&C producten meegenomen.

Diversiteit en Inclusie

In het strategisch HRM beleid 2024-2026 is het organisatiebrede thema diversiteit en inclusie als één van de speerpunten opgenomen. De komende tijd besteden we extra aandacht aan diversiteit en inclusie, gebruikmakend van de recent opgerichte klankbordgroep. We onderzoeken onder andere de mogelijkheden om aan te sluiten bij een handvest/charter, ontwikkelen een beleidsnotitie en organiseren cursussen voor leidinggevend en medewerkers voor bewustwording. We gebruiken testgames in het selectieproces om meer objectief te selecteren op basis van competenties/skills.

Informatievoorziening

ICT is steeds meer een strategisch middel voor het functioneren van de gemeente en het leveren van een kwalitatieve dienstverlening. In de komende jaren streven wij ernaar een flexibele digitale werkomgeving te realiseren die effectiever aansluit op de behoeften van gebruikers. Deze omgeving zal breed toegankelijk zijn, gegevens veilig verwerken en voldoen aan de vereisten van moderne informatietechnologieën. In 2026 wordt hiervoor een meerjarig uitvoeringsagenda gerealiseerd binnen de kaders van onze visie op Informatievoorziening en Informatiearchitectuur.

De gemeente vervangt en vernieuwt de ICT via een meerjarig vervangingsplan. In 2026 vervangen wij onder andere het gegevensdistributiesysteem voor landelijke basisregistraties, het systeem voor de gemeentelijke P&C-cyclus en de vaste telefonie-infrastructuur. De investeringen hiervoor zijn opgenomen in het meerjarenbeleid. Het huidige krediet voor vervanging van defecte of sterk verouderde laptops, tablets, smartphones en beeldschermen, is naar verwachting eind 2026 op. Om dit proces voort te zetten, vragen we vanaf 2027 een nieuw krediet voor 'Devices' aan, met een looptijd van vijf jaar.

Informatiebeveiliging en Cyberveiligheid

Door toenemende digitalisering en internationale ontwikkelingen krijgen informatiebeveiliging en cyberveiligheid steeds meer aandacht op Europees, nationaal en regionaal niveau. In 2026 moet de gemeente voldoen aan de vereisten van de nieuwe Cyberbeveiligingswet en ontwikkelen we beleidskaders voor de inzet van kunstmatige intelligentie (AI).

De Cyberbeveiligingswet moet nog door de tweede en eerste kamer goedgekeurd worden. Het is echter een nationale uitwerking van de al in 2023 aangenomen Europese NIS2 wetgeving. De verwachting is dat onze gemeente nog niet voldoet aan alle richtlijnen van deze wet. We schatten in dat het impact heeft op de beveiliging van ICT-systemen in de openbare ruimte, zoals stoplichten, gemalen en meetapparatuur. Ook worden er strengere controles en verantwoordingseisen verwacht voor de gemeentelijke protocollen en procedures van informatiebeveiliging. Voor AI willen we voldoen aan de Europese AI Act om fundamentele rechten van burgers te beschermen. Dit is belangrijk voor de inzet van AI binnen sociale voorzieningen, handhaving of andere domeinen.

Onduidelijk is nog wat exact noodzakelijk is om te voldoen aan de Cyberbeveiligingswet en de AI Act, of de gemeente voldoende geëquipeerd is en of het Rijk compenserende maatregelen treft voor gemeenten. Dat maakt eventuele financiële effecten onzeker. In aanloop naar 2026 en de begrotingsbehandeling willen we de noodzakelijke activiteiten en financiële consequenties voor informatiebeveiliging en AI concreter maken.

Dienstverlening

Wij hebben een Visie op Dienstverlening vastgesteld in 2024 en zitten in de afrondende fase van onze Uitvoeringsagenda Dienstverlening. Dit is een uitvoeringsagenda waarin wij vooruitkijken naar 2030 en dit vertalen naar concrete acties voor de jaren 2025 en 2026. Dekking hiervan proberen wij zoveel als mogelijk binnen de bestaande budgetten op te vangen. Tegelijkertijd zien we een behoefte om de publiekshal en spreekkamers te vernieuwen om meer en beter aan te kunnen sluiten bij de huidige tijd. Deze ruimte wordt gebruikt door inwoners, maatschappelijke partners, raads- & commissieleden en onze medewerkers. Komend jaar bekijken we de mogelijkheden daarvan. Indien nodig wordt een financieel voorstel uitgewerkt en verwerkt in de P&C-cyclus.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

Op 1 januari 2026 gaat de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in. Deze wet regelt dat inwoners en ondernemers hun zaken die zij met de overheid doen, digitaal kunnen afhandelen. Inwoners en ondernemers krijgen daarmee het recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen en bezwaarschriften, elektronisch aan ons te verzenden. Ook verbetert hierdoor de rechtspositie in het digitale contact met ons en andere overheden. Op dit moment zijn wij bezig met de implementatie van deze wet. Op best veel punten voldoen wij aan de wet en wij hebben ook nog wel het e.e.a. te realiseren in de komende maanden. Tegelijkertijd is het niet uit te sluiten dat de wet op langere termijn impact gaat hebben op ons informatiehuis houden, omdat er meer en strengere eisen worden gesteld om aan onze (digitale) dienstverlening te voldoen.

Aandeelhouderschap Stedin

Onze gemeente bezit nog slechts 0,29% aandelen in Stedin. Door de toetreding van de Staat (2023), de provincies Utrecht en Zeeland en een groep van 19 gemeenten (2024) is het relatieve aandelenbelang van onze gemeente gedaald. Voor de nieuwe aandeelhouders is Stedin een belangrijke partner in de energietransitie en Stedin kan het kapitaal van de nieuwe aandeelhouders goed gebruiken. In Noord-Holland verzorgt Stedin het gasnet in 12 gemeenten, waarvan 8 gemeenten ook aandelen bezitten. Alleen in Heemstede verzorgt Stedin ook het elektriciteitsnet. Alliander verzorgt het elektriciteits- en gasnet in de rest van Noord-Holland. Daardoor hebben de Noord-Hollandse aandeelhouders Stedin een uitzonderingspositie ten opzichte van andere aandeelhouders Stedin.

Verder zijn vanwege de energietransitie de investeringen van Stedin in het elektriciteitsnet enorm toegenomen, waardoor onze uitzonderingspositie gaandeweg alleen maar groter wordt. Uit de medio juli 2024 ontvangen (geactualiseerde) Kader Aandelenverdeling blijkt de onbalans in het aandeelhouderschap. Voor een betere afspiegeling van aandeelhouders in het verzorgingsgebied zal worden onderzocht hoe de aandelenverdeling per gemeente zich verhoudt tot het openbaar belang en zal worden gekeken wanneer zich een mogelijkheid voordoet om het aandelenbelang in Stedin proportioneel te verminderen en of om te onderzoeken of er een rol is weggelegd voor Alliander. Uitgangspunt daarbij is dat er geen negatieve financiële consequenties optreden. Dit proces is sterk afhankelijk van externe partijen omdat de aandelen in overheidshanden moeten blijven, maar het doel is om voorbereid te zijn wanneer mogelijkheden zich voordoen. De Noord-Hollandse aandeelhouders trekken hierin zo veel mogelijk gezamenlijk op. De gemeente zelf heeft op basis van een aangenomen motie in de raad van 3 juni 2021 de voorbereidingen gestart om het gehele huidige aandelenpakket Stedin te verkopen. Vooralsnog wordt in de begroting op basis van het huidige aandelenbelang rekening gehouden met een geprognosticeerde dividenduitkering. De dividenduitkering voor de komende jaren is ongewis als gevolg van de hoge kosten van de energietransitie en het mogelijk toetreden van nieuwe aandeelhouders.

Programma 1: Veiligheid

Eind 2024, begin 2025 heeft het RIEC -Regionaal Informatie- en Expertisecentrum NH- op basis van groeps- en diepte interviews van ambtelijke medewerkers van onder andere onze gemeente een zogenoemd Informatiebeeld op het gebied van ondermijning opgesteld, zowel voor onze gemeente als de gemeenten Heemstede en Zandvoort. Gezamenlijk de driehoek Kennemer Kust. Hieruit zijn de

volgende onderwerpen geprioriteerd: jeugd problematiek/zorg & veiligheid, mensenhandel (illegale prostitutie/arbeidsuitbuiting), drugsproblematiek, maatschappelijke onrust en ondermijning. Op deze onderwerpen wordt de komende jaren de focus gericht.

Op basis van de uitkomsten van de eerder gehouden gemeentelijke weerbaarheidsscan worden de komende jaren diverse acties uitgezet in de gemeentelijke organisatie om zowel personeel als bestuurders bewuster van en weerbaarder te maken tegen signalen, gedragingen, verschijnselen en misbruik van vergunningen en subsidies inzake ondermijning.

Op het gebied van ondermijning worden vanuit het regionale samenwerkingsverband NH Veilig/RIEC diverse campagnes en activiteiten uitgevoerd gericht op vakantieparken/campings en horeca. Toepassing van de Wet Bibob -Wet bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur- is een reguliere taak geworden.

Met de brandweer leggen we de laatste hand aan het regionale bluswaterbeleid om vervolgens uitvoering te geven aan het op orde maken en verbeteren van de waterwinpunten. De aanpak van natuurbrandbestrijding is een groot aandachtsveld voor de komende tijd.

De intergemeentelijke crisisorganisatie 'Bevolkingszorg' stond al stevig in zijn schoenen maar krijgt een nieuwe impuls door een nadrukkelijke samenwerking met de veiligheidsregio's Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland. Ook op landelijke niveau is Kennemerland zeer actief.

De Veiligheidsregio's, gemeenten in heel het land krijgen te maken met opdrachten en inspanningen om de maatschappij weerbaarder en veerkrachtiger te maken, gelet op de verhoogde dreigingen op wereldniveau en mogelijke langdurige maatschappelijke ontwrichtingen die zich zouden kunnen voordoen.

Programma 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Invoering nieuw type wegcategorysering GOW30

In 2020 is landelijk een nieuw type wegcategorysering ingevoerd die deze zogenaamde grijze wegen moet vervangen, de GOW30. Binnen de bebouwde kom onderscheiden we in het huidige wegennet erftoegangswegen (ETW30) en gebiedsontsluitingswegen (GOW50). De ETW30 heeft een verblijfsfunctie, de GOW50 heeft een verkeersfunctie, met scheiding van verkeerssoorten met een maximum snelheid van 50km/u. In praktijk zijn er wegen die zowel een verblijfsfunctie als verkeersfunctie vervullen, waarbij het niet altijd mogelijk is een gebiedsontsluitingsweg veilig als een 50km/u weg in te richten. Daarbij kan in een dergelijk geval een lagere snelheid bijdragen aan een hogere verkeersveiligheid, de gebiedsontsluitingsweg 30 km/u (GOW30). Bloemendaal is grotendeels ingericht met 30 km/u wegen, m.u.v. doorgaande wegen. Echter is de inrichting van een aantal doorgaande wegen sober of voldoet niet aan de wegcategorysering volgens Duurzaam Veilig doordat functie, vorm en gebruik van de weg niet eenduidig zijn, of niet op elkaar zijn afgestemd.

Bloemendaal wil nu en in de toekomst een aantrekkelijke, gezonde, goed bereikbare en een verkeersveilige gemeente zijn, dit volgens de ambities van het in 2022 opgestelde collegeprogramma. De rol van de fietser en voetganger in het verkeer nemen de komende jaren toe. Een aanvulling in het wegennet met behulp van de GOW30, voorziet in een positieve uitwerking op de leefbaarheid en verkeersveiligheid in Bloemendaal. We werken aan een langetermijnvisie met een investeringsplan en een plan voor realisatie, welke afhankelijk zijn van de invulling en uitwerking naar GOW30 wegen. Het Plan van aanpak is vastgesteld. In 2026 kunnen enkele quick wins worden behaald, waarvoor voorstellen bij de raad worden ingediend voor de begroting 2026. In 2026 maakt het college een meerjarenuitvoeringsprogramma welke voorgelegd wordt aan de raad.

Programma Bereikbaarheid kust

In 2023 zijn de provincie Noord-Holland en de vier gemeenten in de GR Bereikbaarheid Z-K gestart met het programma Bereikbaarheid kust (BK). De provincie is formeel opdrachtgever voor het programma

Bereikbaarheid kust. De GR Bereikbaarheid Z-K is partner in het onderzoek. De GR-gemeenten zijn immers wegbeheerders (naast de provincie zelf) en hebben bereikbaarheid van de kust ook opgenomen in hun regionale Bereikbaarheidsvisie en de Zuid-Kennemer Agenda (2023). BK beoogt nieuwe maatregelen uit te voeren waarmee de bereikbaarheid van de kust wordt verbeterd (voor openbaar vervoer, auto en fiets) en waarmee de (file-)overlast voor bewoners wordt teruggedrongen. De studie richt zich op hoe de kust bereikbaar blijft op drukke stranddagen (verkeersveiligheid, doorstroming, vervoersmiddelen).

Eind 2024 is een maatregelenpakket worden vastgesteld door provincie en gemeenten. De meeste maatregelen liggen bij de provincie. Voor Bloemendaal gaat het om verbeteren van het fietspad Oude Trambaan tussen Heemstede en Zandvoort (=is een apart project binnen het programma Doorfietsroutes van de GR Bereikbaarheid en de provincie N-H, planperiode 2026-2028) en het (meewerken aan) een proef met een strand-pendelbus die voor de zomer 2026 is gepland. Hiervoor maakt de provincie in de zomer van 2025 een Plan van Aanpak.

Stand van zaken trajectstudie Zeeweg

De Zeeweg is een in Bloemendaal gelegen belangrijke provinciale toegangsweg naar Bloemendaal aan Zee. Ter verbetering van de verkeersveiligheid en in aanloop naar het geplande groot onderhoud op een deel van de N200 / Zeeweg (2028 e.v.), heeft de provincie Noord-Holland vanaf begin 2023 een trajectstudie gedaan, tezamen met diverse stakeholders (gemeenten, bos- en natuurbeheer, waterschappen en direct belanghebbenden). Met behulp van een door de provincie opgesteld afwegingskader zijn er in het derde kwartaal van 2023, zes mogelijke varianten gepresenteerd en gedeeld met alle belanghebbenden. Op dit moment is er nog geen duidelijke voorkeur voor één van de varianten. De keuze voor één van de zes varianten volgt na uitkomst van de resultaten met een proef die in de zomer van 2026 is gepland binnen het programma Bereikbaarheid Kust. De opzet van de proef is een tijdelijke indeling van de Zeeweg in 2x1 rijstrook, waarbij de tweede (vrijkomende) rijstrook wordt gebruikt als vrije busbaan.

Programma Doorfietsroutes

Het programma doorfietsroutes komt voort uit verschillende beleidsstukken; de Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland, de Zuid-Kennemer Agenda (2023), het MRA-programma fiets en het provinciale fietsbeleid. Het routenetwerk zelf is door de provincie Noord-Holland beschreven en vastgelegd in het Regionaal Toekomstbeeld Fiets. De raden van Zuid-Kennemerland hebben aangedrongen op meer prioriteit voor de aanpak van doorfietsroutes.

In 2024 zijn de provincie Noord-Holland en de vier gemeenten in de GR Bereikbaarheid Z-K gestart met het Programma Doorfietsroutes. Het doel van dit programma is een aantal fietsroutes in Zuid-Kennemerland op te waarderen naar de kwaliteit van een doorfietsroute (herkenbaar/goed bewegwijzerd, comfortabel/asfalt, zo weinig mogelijk oponthoud bij kruispunten, veilig). In Bloemendaal zijn twee routes in beeld:

- Julianalaan-Militairenweg-Zeeweg (noordelijke strandroute, loopt mee in provinciale trajectstudie Zeeweg);
- Zandvoorterweg (zuidelijke strandroute, Oude Trambaan en fietspaden langs de Zandvoorterweg);

Het programma Doorfietsroutes heeft overlap met het programma Bereikbaarheid kust. Het is de bedoeling dat de gemeenten van de GR Bereikbaarheid en de provincie eind 2025 een bestuursovereenkomst sluiten. Daarin maken we afspraken over welke fietsroutes prioriteit hebben (voor Bloemendaal: Oude Trambaan en fietspaden Zandvoorterweg), de maatregelen die nodig zijn om doorfietsroute-kwaliteit te verkrijgen en de uitvoeringskosten/opzet voor cofinanciering (subsidie van de provincie, bijdrage uit het GR-mobiliteitsfonds en een nader te bepalen eigen bijdrage van de gemeente, waarvoor in maart 2025 een eerste voorstel is aangeleverd voor de Kadernota).

Programma 3: Economie

Metropoolregio Amsterdam

Vanuit het samenwerkingsverband Metropoolregio Amsterdam (MRA) is inmiddels een nieuwe agenda inclusief meerjarenbegroting vastgesteld voor de periode 2025-2028. In afwijking van de samenwerkingsafspraken is besloten om deze vier jaar een nullijn te hanteren voor de 'inwonerbijdrage'. De bijdrage is vastgesteld op € 1,62 per inwoner. Voor de inzet-om-niet voor de flexibele schil van de MRA directie geldt de gangbare CAO-indexering.

Programma 4: Onderwijs

Materiele Financiële Gelijktelling onderwijs

De gemeente Bloemendaal stelt vanaf 2025 jaarlijks € 96.000 beschikbaar aan de Bloemendaalse basisscholen in het kader van de materiële financiële gelijkstelling. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd conform de gemeentelijke index. Scholen bepalen zelf waaraan zij dit budget besteden, zolang het binnen de kaders van gemeentelijke of onderwijsthema's valt. Het college beoordeelt of aanvragen aan de criteria voldoen en of ze voldoende bijdragen aan deze thema's. De verordening biedt ruimte voor maatwerk en sluit aan bij gemeentelijke speerpunten op het gebied van jeugd en de vergroening van schoolpleinen.

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

In 2025 wordt gewerkt aan het herzien van de cultuurnota. De verwachting is dat er het voorstel in Q4 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden. In dit stadium kan er nog geen melding van eventuele financiële consequenties worden gedaan. Op het moment dat blijkt dat extra middelen nodig zijn zal een voorstel daarvoor aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Sportbeleid

In 2025 wordt gewerkt aan het herzien van het sportbeleid. De verwachting is dat er het voorstel in Q4 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Uitgangspunt is het handhaven van de huidige financiële kaders.

Programma 6: Sociaal domein

Sociaal domein

De voorbereidingen voor de doordecentralisatie van beschermd wonen worden voortgezet. Daarbij wordt - in het verlengde van het Integraal Zorgakkoord (IZA) - ook gekeken naar passende ondersteuning op lokaal niveau. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beweging van het bieden van ondersteuning dichtbij en 'zo thuis mogelijk'.

Beschermd wonen

Het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel, is nog steeds controversieel verklaard. De nieuwe streefdatum voor invoering is nu 1 januari 2026. Zo lang deze wetgeving er nog niet is wordt de rijksbijdrage voor Beschermd wonen aan centrumgemeente Haarlem overgemaakt. Haarlem zet vervolgens namens het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd wonen deze bijdrage in waarbij het uitgangspunt is 'Rijksbudget is werkbudget'. Pas na de wettelijke doordecentralisatie van het Beschermd wonen gaan de gemeenten direct Rijksmiddelen voor de uitvoering van de taken Beschermd Wonen ontvangen en zullen de gemeenten aan het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen vanuit die middelen gaan bijdragen.

Verplichte regionale governance

Vooruitlopend op definitieve wetgeving rondom de verplichte regionale samenwerking op het gebied van inkoop en organisatie van jeugdzorg in de jeugdhulpregio's IJmond en Zuid-Kennemerland, is eind 2024 de koers ingezet naar versteviging van de reeds bestaande regionale samenwerking. Op deze manier wordt toegewerkt naar de formalisering van de samenwerking in een Wgr-vorm (Wet gemeen-

schappelijke regelingen), om zo de sturing, beleidsontwikkeling en uitvoering op het gebied van jeugdzorg nog krachtiger te maken. Deze ontwikkelingen zullen in 2026 en verder meer vorm krijgen.

Ontwikkelingen ontvlechting CJG

Het Centrum voor Jeugd en Gezin Kennemerland (CJG) en de Jeugdgezondheidszorg Kennemerland (JGZ) (hierna: CJGZ) vallen onder ViVa! Zorggroep (hierna: ViVa!). De Raad van Bestuur van ViVa! heeft besloten in de toekomst haar focus te leggen op ouderen en chronisch zieken. Moederorganisatie ViVa! en het CJGZ hebben daarom een proces in gang gezet om het CJGZ van ViVa! te ontvlechten. Hierdoor zal het CJGZ in onze regio zich anders moeten organiseren. De mogelijkheden worden momenteel uitgezocht. De gemeenten lopen in dit proces samen op met ViVa! en CJGZ. In verband met de ontvlechting worden incidentele frictiekosten verwacht. Bij de bestuurlijke besluitvorming van juli 2025 (huidige planning) worden de kosten concreet gemaakt. De streefdatum voor de ontvlechting is 01-01-2026.

Daarnaast moet rekening gehouden worden met mogelijk hogere structurele bedrijfsvoeringskosten voor het CJGZ vanaf 2026. ViVa! brengt op dit moment een relatief laag bedrag in rekening bij het CJGZ voor bedrijfsvoeringskosten. Als de organisatievorm verandert, is het geen garantie dat bedrijfsvoeringskosten gelijk blijven. We moeten er dus rekening mee houden dat de nieuwe (zelfstandige) organisatievorm mogelijk zal leiden tot hogere incidentele maar ook structurele kosten per gemeente.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Programma duurzaamheid

De ontwikkelingen binnen de energietransitie volgen elkaar in snel tempo op. Landelijk is steeds meer sprake van netcongestie en ook lokaal zijn gevolgen merkbaar. Woningeigenaren kunnen in toenemende mate last krijgen van netspanningsproblemen en wachttijden voor aansluitingen lopen op. Landelijk loopt het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) waar netbeheerders samen met overheden, toezichthouder en marktpartijen werken aan het verminderen (en waar het kan voorkomen) van netcongestie en de voorbereiding op het energiesysteem van de toekomst.

We blijven de komende jaren inzetten op isolatie met benutting van de rijksmiddelen vanuit het Nationaal Isolatie Programma (NIP). Isoleren kan blijven plaatsvinden onder de voorwaarde dat gebouw-bewonende soorten als vleermuizen en vogels niet worden verstoord. Daarnaast blijft de gemeente inzetten op de hybride warmtepomp.

In 2026 stellen we een warmteprogramma op, als opvolger voor de eind 2021 vastgestelde Transitievisie Warmte. In het warmteprogramma leggen we de keuze voor een warmteoplossing per wijk of buurt vast voor de periode tot 2035, met de wetenschap dat aardgas in de gebouwde omgeving in 2050 zal zijn uitgefaseerd. Ook de inzet op het thema energiearmoede blijft onverminderd groot. Team duurzaamheid geeft uitvoering aan het programma duurzaamheid 2025-2026, al kan een nieuw coalitieakkoord na de raadsverkiezingen nieuwe accenten geven. Voor wat betreft de bezetting is het team duurzaamheid voorlopig toereikend en staat daar dekking vanuit de rijks-klimaatmiddelen (CDOKE) tegenover.

Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Ontwikkelingen Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Het programma invoering Omgevingswet is daarmee tot een afronding gekomen. Voor de komende jaren staat het opstellen van het Omgevingsplan als belangrijk kaderstellend stuk op de planning. Naar verwachting wordt de Omgevingsvisie in 2026 vastgesteld. De resterende gelden van het implementatiebudget en de bijdragen die middels de decembercirculaire nog zijn toebedeeld worden voor deze stukken benut. De structurele consequenties van de invoering van de Omgevingswet voor de gemeentelijke begroting zijn

nog onzeker, omdat het afhangt wat de raad gaat beslissen over de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Gaat de raad het tijdelijk Omgevingsplan zo wijzigen dat de meeste vergunningen blijven bestaan, dan zal dat weinig gevolgen hebben voor de te ontvangen leges.

Omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving

Het is duidelijk dat de implementatie van de Omgevingswet en de toename van het aantal aanvragen om Omgevingsvergunningen een aanzienlijke impact hebben op de taken en de werkdruk ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

1. **Toename van het aantal aanvragen:** Het aantal aanvragen om Omgevingsvergunningen is de afgelopen jaren met bijna 25% toegenomen. Dit resulteert in een aanzienlijke belasting van de medewerkers. De afgelopen jaren is er naast de bestaande formatie sprake geweest van externe inhuur.
2. **Veranderingen in het wettelijk kader:** De implementatie van de Omgevingswet brengt veranderingen met zich mee in het wettelijk kader waarbinnen medewerkers opereren. Dit vereist aanpassingen in de werkwijze.
3. **Complexiteit van vergunningverlening:** Het gebruik van veel beleidsnota's in Bloemendaal in combinatie met het andere wettelijk kader maakt het proces van vergunningverlening complexer.
4. **Administratieve lasten:** Het gebruik van een ander systeem voor het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) vereist meer specialistische inzet en meer uren om het systeem effectief te laten werken.

Oldenhove

Afhankelijk van het raadsbesluit van 5 juni worden de ramingen aangepast voor 2026. De ramingen laten nu een tekort zien van circa € 125.000 exclusief de terugbetaling van de verkregen Rijkssubsidie van € 1.080.000 bij een positief raadsbesluit op 5 juni. Op dit moment wordt de voorjaarsnota van het Rijk besproken in de kamer. In deze voorjaarsnota wordt voorgesteld de huren in de sociale sector de komende twee jaren te bevriezen. Afhankelijk van het resultaat van besluitvorming in de kamer, worden de huurinkomsten van Oldenhove gedempt waardoor de totale exploitatie negatiever uit zal vallen.

Bijlage 2: Recapitulatie aanvragen

In onderstaand overzicht worden de aanvragen die bij de kadernota zijn gedaan weergegeven, voorzien van het label verplicht (V) of niet verplicht (NV). Deze aanvragen zijn terug te vinden in de 4 scenario's.

	Recapitulatie	aanvragen Kadernota 2026				
P0	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	<i>Financiële consequentie structureel</i>	<i>Eenmalig 2026 structureel</i>	<i>Eenmalig 2026 incidenteel</i>	<i>Investering 2026</i>	Verplicht/niet verplicht
1	Budget opkomst verkiezingen en inwerkprogramma raad		€ 15.000			NV
2	Verhogen budget externe juridische advieskosten	€ 70.000				NV
3	Tijdelijk budget raadsragen omzetten in structureel budget	€ 176.000	€ 88.000			NV
	TOTAAL AANVRAGEN P0	€ 246.000	€ 103.000	€ 0	€ 0	
P1	VEILIGHEID					
4	Verhoging gemeentelijke bijdrage VRK	€ 187.000				V
5	Verhogen inhuurbudget BOA's	€ 88.000				NV
	TOTAAL AANVRAGEN P1	€ 275.000	€ 0	€ 0	€ 0	
P2	VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT					
6	Vervangen verkeersbrug Van Lieroppark				€ 64.000	NV
7	Vervangen fietsbrug Duinlustweg				€ 45.000	NV
8	Verhogen budget onderhoud verkeersregelinstanties	€ 35.000				NV
9	Uitbreiding formatie 1 fte verkeer-parkeer en bebordingen beheer	€ 92.000				NV
	TOTAAL AANVRAGEN P2	€ 127.000	€ 0	€ 0	€ 109.000	
P3	ECONOMIE					
	TOTAAL AANVRAGEN P3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
P4	ONDERWIJS					
10	Ophogen budget leerlingenvervoer	€ 30.000				V
11	Integraal Huisvestings Plan (IHP)	€ 75.000	€ 100.000		€ 1.200.000	NV
	TOTAAL AANVRAGEN P4	€ 105.000	€ 100.000	€ 0	€ 1.200.000	
P5	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE					
12	Vervangen beschoeiingen				€ 46.500	NV
13	Budget herstelkosten Wethouder van gelukpark ophogen	€ 15.000				NV
14	Tractie: eerder vervangen voertuig reiniging buitendienst				€ 97.500	NV

	TOTAAL AANVRAGEN P5	€ 15.000	€ 0	€ 0	€ 144.000	
P6	SOCIAAL DOMEIN					
15	Pilot Gezinsadvocaat		€ 47.000			NV
16	Bloemendaalse aanpak: Uitbreiden praktijkondersteuners Jeugd en jongerenwerkers	€ 35.000				NV
17	Verhogen budget huishoudelijke ondersteuning	€ 100.000				V
18	Omzetten tijdelijke formatie Beschermd Wonen in structurele formatie	€ 48.700				V
	TOTAAL AANVRAGEN P6	€ 183.700	€ 47.000	€ 0	€ 0	
P7	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU					
19	Vervangen riolering Duinlustparkweg				€ 270.000	V
20	Vervangen riolering Meerweg				€ 120.000	V
21	Vervangen riolering Oosterduinweg				€ 230.000	V
22	Vervangen riolering Schulpweg				€ 150.000	V
23	Vervangen riolering Slingerweg				€ 150.000	V
24	Doorontwikkeling ODIJ		€ 25.000			V
	Afvalexploitatie					
25	Afname meerkosten lachgascilinders door nieuwe shredderlocatie	-€ 174.000				V
	Rioolexploitatie					
	Begraafplaatsexploitatie					
	TOTAAL AANVRAGEN P7	-€ 174.000	€ 25.000	€ 0	€ 920.000	
P8	VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING EN SV					
26	Uitbreiding formatie OTH 1 fte	€ 102.000				NV
	TOTAAL AANVRAGEN P8	€ 102.000	€ 0	€ 0	€ 0	
		<i>Financiële consequentie structureel</i>	<i>Eenmalig 2026 structureel</i>	<i>Eenmalig 2026 incidenteel</i>	<i>Investerings 2026</i>	
	TOTAAL:	€ 879.700	€ 275.000	€ 0	€ 2.373.000	
	waarvan betrekking op kostendekkende exploitaties	-€ 174.000	€ 0	€ 0	€ 0	
	T.I.v. algemene middelen	€ 1.053.700	€ 275.000	€ 0	€ 2.373.000	

Bijlage 3: Toelichting aanvragen

Hieronder kunt u per programma de aanvragen inclusief de financiële consequenties vinden die in voorbereiding zijn. Deze kunnen echter nog wijzigen en er kunnen voorstellen afgaan en bijkomen.

Programma 0: Bestuur en Ondersteuning

Verhogen budget opkomst verkiezingen en inwerkprogramma raad (eenmalig € 15.000)

In 2026 vinden er verkiezingen plaats voor de gemeenteraad. Hiervoor worden diversen activiteiten georganiseerd, mede ter bevordering van de opkomst. Zo worden er debatten georganiseerd, een verkiezingskrant gemaakt etc. Na de verkiezingen zal er voor de raadsleden een inwerkprogramma worden gemaakt. Ook dit vereist incidentele uitgaven. Het voorstel is om voor deze verkiezingen incidenteel een bedrag te reserveren zodat er diverse activiteiten kunnen worden ontplooid. Dit met inbreng van de gemeenteraad.

Structureel budget beantwoording raads vragen (structureel € 176.000)

De raad heeft een tijdelijk budget van € 176.000 per jaar beschikbaar gesteld voor de beantwoording van raadsverzoeken. Daaronder vallen inlichtingenverzoeken, technische raads vragen, artikel 36 RvO-vragen, aangekondigde rondvragen, integriteitsmeldingen en Woo-verzoeken. Het tijdelijke budget wordt inmiddels al zo'n acht jaar benut. Hieruit volgt dat van een tijdelijke benutting van het budget geen sprake meer is; het budget blijkt structureel nodig te zijn. Dat blijkt ook uit het jaaroverzicht 2024 van het aantal raadsverzoeken dat begin maart 2025 naar de raad is verstuurd: het aantal verzoeken neemt niet af. Voorgesteld wordt het budget beantwoording raads vragen van € 176.000 per jaar vanaf 1 juli 2026 structureel te verstrekken in plaats van tijdelijk.

Verhogen budget externe juridische advieskosten (structureel € 70.000)

Het contract met de huisadvocaat loopt af per 1-9-2025. Het is noodzakelijk voor de periode na 1-9-2025 een nieuw contract met een advocatenkantoor als huisadvocaat aan te gaan. Dat betekent dat er hogere uurtarieven zullen gaan gelden dan de afgelopen jaren het geval was. Inzet van een huisadvocaat is onvermijdelijk: bijstand is nodig bij complexe en/of politiek gevoelige dossiers resp. in bezwaar-, beroep- of hoger beroepsprocedures of (soms) bij verplichte procesvertegenwoordiging. Dat betekent dat er voor 2026 en verder meer budget voor externe (juridische) advieskosten beschikbaar moet worden gesteld. Met verhoging van dit budget wordt gewaarborgd dat de huisadvocaat, dan wel een ander advocatenkantoor in complexe gevallen en/of procedures bijstand kan blijven verlenen.

Programma 1: Veiligheid

Verhoging gemeentelijke bijdrage aan VRK (structureel nadeel € 187.000)

Binnen de VRK worden er geen kansen meer gezien tot bezuinigingen, nu de taken van de VRK vooral wettelijk zijn, en de efficiency van de uitvoering recent in 2022 nog is aangetoond. Dreigende Rijksbezuinigingen Gemeenten zijn de grootste financier van de VRK, maar er komen ook inkomsten direct of indirect van het Rijk. En het Rijk heeft op haar uitgaven een groot aantal bezuinigingen aangekondigd. De ingeplande Rijksbezuinigingen raken ook de VRK. Bij de Voorjaarsnota van het Rijk zal meer duidelijkheid ontstaan over de wijze waarop bezuinigingen worden ingevuld. Ministers hebben aangegeven geschrokken te zijn van de negatieve effecten die zulke bezuinigingen zullen hebben, en willen zich hard maken voor beperking van de schade. Duidelijk is wel dat mochten de bezuinigingen doorgaan dit tot pijnlijke keuzes zal leiden.

Een bezuiniging van 10% op de Bijdrage Doeluitkering Rampenbestrijding zal er onvermijdelijk toe leiden dat de kennis en de slagkracht van de brandweer en de crisisteams afneemt, wat juist ook in de risicovolle gebieden rond het Noordzeekanaal/Tata Steel en in en om Schiphol voelbaar zal zijn. Het doel is door intergemeentelijke samenwerking, en door de combinatie van brandweer en GGD in één organisatie, doelmatig uitvoering geven aan taken op het gebied van brandweertzorg, rampenbestrijding, bevolkingszorg, volksgezondheid en ambulancevervoer.

Verhogen inhuurbudget BOA's (eenmalig (2 jaar) structureel nadeel € 88.000)

Tijdelijke capaciteitsuitbreiding voor een periode tot en met 2027 is gewenst als gevolg van de capaciteitsproblemen bij de politie, waardoor in diverse openbare orde situaties steeds vaker een appel wordt gedaan op de inzet van het team Toezicht & Handhaving (Boa's). Ook de krapte op de arbeidsmarkt vraagt om extra capaciteit om zelf over te kunnen gaan tot het opleiden van (beginnende) BOA's. Daarnaast is extra inzet gewenst op de geprioriteerde thema's Jeugd en Veiligheid en Ondermijning. Naar verwachting zullen de bevoegdheden van de Boa's de komende jaren verder toenemen en zal er vanwege de aanhoudende capaciteitsproblemen bij de politie steeds vaker een beroep gedaan worden op de Boa's. Het verzoek is om extra inhuurbudget beschikbaar te stellen tot en met 2027.

Programma 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Vervangen fietsbrug Duinlustweg (investering € 45.000)

Ten behoeve van het beheerplan bruggen en beschoeiingen 2025-2028 zijn in 2024 alle bruggen geïnspecteerd. Gebleken is dat de houten liggers en opleggingen van de fietsbrug over de Zanderijvaart in de Duinlustweg houtrot vertonen en de eindfase van de levensduur naderen. Voorgesteld wordt de brug te renoveren met stalen liggers en een composiet of stalen brugdek. De houten leuningen kunnen worden hergebruikt. Na de renovatie heeft de draagconstructie van de brug een ontwerp levensduur van 50 jaar.

Vervangen verkeersbrug Van Lieroppark (investering € 64.000)

Voor het beheerplan Bruggen en beschoeiingen 2025-2028 zijn alle bruggen geïnspecteerd. Gebleken is dat de houten liggers en de houten palen van de verkeersbrug naar het Van Lieroppark in Bennebroek houtrot vertonen en op korte termijn vervangen moeten worden. Voorgesteld wordt de hele brug te vervangen door een nieuwe houten brug. De brug heeft weer een technische restlevensduur van 30 jaar.

Verhogen budget onderhoud verkeersregelinstallaties (budgettair neutraal)

De gemeente beheert 7 verkeerslichtinstallaties en inmiddels 22 oversteekplaatsen met voetgangerssignalering. Deze zebra-safe installaties detecteren voetgangers en laat led-lampen in het wegdek knipperen om automobilisten te waarschuwen. Door het toenemende aantal Zebra-safe installaties en het jaarlijkse onderhoud van deze installaties wordt het uitbestede onderhoudswerk van het budget Verkeersregelinstallaties structureel overschreden. Voorgesteld wordt het budget Onderhoud verkeersregelinstallaties vanaf 2026 structureel te verhogen met €35.000,- om het jaarlijkse onderhoud te kunnen blijven uitvoeren. Dekking kan worden gevonden door verlaging van het onderhoudsbudget openbare verlichting met hetzelfde bedrag. Doordat ruim 80% van de straatverlichting is vervangen door led zijn er minder storingen en hoeven minder lampen planmatig te worden vervangen.

Formatie verkeer (structureel nadeel € 92.000)

Het taakveld 'verkeer- en parkeerbeheer' maakt een sterke ontwikkeling door, zowel qua omvang van de werkzaamheden als qua juridische en technische complexiteit. Er wordt voorgesteld een medewerker verkeer en parkeren aan te stellen die onderstaande taken gaat uitvoeren/coördineren. Het gaat daarbij om:

- Digitaal beheer van het gemeentelijk bezit aan verkeersborden. Deze dient jaarlijks te worden geleverd om te voldoen aan Europese verplichting. Er dient een digitaal bestand te worden aangelegd dat bij aanpassingen moet worden gemuteerd. De registratie moet ook worden gekoppeld aan de achterliggende verkeersbesluiten.
- Zorgen voor de juiste parkeerbebording op straat (vak-inhoudelijke ondersteuning Buitendienst)
- Zorg dragen voor overige data-gerelateerde werkzaamheden (verkeerstellingen, actueel houden van het regionale verkeersmodel)
- Verkeersdata zoals maximum snelheden, beperkingen (lengte/hoogte/gewicht), wegafsluitingen en omleidingen moeten worden geregistreerd en bijgehouden in een landelijke voorziening (Nationaal Dataportal Wegverkeer).

- Het organisatiebreed overzicht houden over de administratief-juridische basis voor een rechtmatige en doelmatige uitvoering van het parkeerbeleid, de handhaving en de inning van parkeergelden (het samenstelsel van verordeningen, aanwijbsbesluiten, verkeersbesluiten, handhavingsbevoegdheden, beleidsregels, publicaties)
- Actueel houden van het digitale vergunningenloket waarin parkeerrechten aan verschillende doelgroepen zijn toegewezen (vak-inhoudelijke ondersteuning aan Burgerzaken)
- Fungeren als schakelfunctie tussen Beleid en Handhaving op straat (fiscaal en Wet mulder)
- Budgetbeheer voor parkeren (inkomsten en uitgaven)
- Inkoop, beheer en onderhoud van hard- en software voor vergunningen en handhaving
- Inkoop, beheer en onderhoud parkeerautomaten
- Onderhouden van contacten met Servicehuis Parkeren (belparkeren, RDW-register)
- Behandelen van vragen/adviezen bij de voorbereiding van verlening van vergunningen en meldingen openbare ruimte op het vakgebied verkeer en parkeren

Programma 3: Economie

N.v.t.

Programma 4: Onderwijs

Verhogen budget Leerlingenvervoer (structureel nadeel € 30.000)

Per 1 januari 2024 is het nieuwe contract voor RegioRijder ingegaan. Zoals eerder aan de raad gemeld, heeft dit contract geleid tot hogere kosten voor het leerlingenvervoer. Deze kostenstijging is niet het gevolg van een toename in het gebruik, maar een direct gevolg van het nieuwe contract. Voor 2024 zijn de tekorten binnen programma 4 (Onderwijs) en programma 6 (Sociaal Domein) opgevangen binnen de beschikbare middelen. Nu wij echter steeds realistischer begroten, is er minder financiële ruimte om toekomstige tekorten binnen deze programma's op te vangen. Daarom is eerder al besloten om de begroting per 2025 met €75.000 te verhogen. Uit de afrekening van 2024 is echter gebleken dat dit bedrag onvoldoende is om de structureel hogere kosten te dekken. Omdat het leerlingenvervoer een open-einde regeling betreft – waarbij alle leerlingen met een indicatie recht hebben op vervoer – is de gemeente wettelijk verplicht hierin te voorzien. Om financiële tekorten te voorkomen en een stabiele en realistische begroting te waarborgen, wordt voorgesteld om de begroting voor 2026 en verder structureel te verhogen met €30.000.

Onderwijshuisvesting (voorbereidingskrediet € 1.200.000, structureel nadeel tijdelijke huisvesting € 100.000)

In het vierde kwartaal 2025 wordt het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voorgelegd aan de raad. In dit plan wordt het financiële vraagstuk dat gepaard gaat met onderwijshuisvesting in beeld gebracht. Het is duidelijk dat er aanzienlijke investeringen nodig zijn in onderwijshuisvesting in de gemeente Bloemendaal. Hoewel het IHP de kosten van de huisvestingsvraagstukken zal verduidelijken, blijven de uiteindelijke uitgaven afhankelijk van de keuzes die de gemeenteraad maakt tijdens het proces. De kadernota biedt een eerste inschatting van de potentiële kosten en het bijbehorende investeringsvraagstuk. Het is echter belangrijk om voorzichtig om te gaan met deze inschatting, aangezien het IHP nog in ontwikkeling is en de definitieve besluitvorming in de gemeenteraad bepalend zal zijn voor de uiteindelijke kosten. Binnen het IHP moeten verschillende kostenposten worden meegenomen, kapitaallasten, en de kosten voor aanvullende ondersteuning en expertise. Daarnaast moeten de kosten voor tijdelijke huisvesting eveneens worden opgenomen in de begroting.

Voor 2026 worden de kosten naar verwachting beperkt tot het verstrekken van voorbereidingskredieten voor scholen die in aanmerking komen voor huisvestingsvoorzieningen uit het IHP. Tevens kunnen er kosten ontstaan voor de inzet van extra expertise en ondersteuning bij de uitvoering van het plan. De structurele lasten voor externe expertise worden geraamd op € 75.000 per jaar. Het budget voor tijdelijke huisvesting wordt in 2026 verhoogd met € 100.000 oplopend naar € 1.500.000 per jaar vanaf

2027. De jaarlijkse voorbereidingskredieten worden geraamd op € 1.200.000 per jaar. Het jaarlijkse investeringsplafond voor onderwijshuisvesting wordt geschat op € 13.800.000 per jaar vanaf 2027.

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Vervangen beschoeiingen (investering € 46.500)

Ten behoeve van het beheerplan bruggen en beschoeiingen 2025-2028 zijn alle gemeentelijke beschoeiingen eind 2024 geïnspecteerd. Gebleken is dat de beschoeiingen langs de Burgemeester Peereboom Vollerlaan en het Goudsbloemplein gedeeltelijk zijn ingestort en hun functie niet goed meer vervullen. Daardoor spoelen de oevers uit en wordt de bruikbaarheid van de ligplaatsen langs het Goudsbloemplein sterk verminderd.

Vervanging voertuig reiniging buitendienst (investering € 97.500)

Het voertuig voor de reiniging van de buitendienst is aan vervanging toe. Het voertuig is in 2026 economisch en technisch afgeschreven (uit 2018). Het te vervangen voertuig rijdt op groen-/aardgas dat steeds minder beschikbaar is in de directe omgeving. Vanwege de kleine actieradius wordt er bijna dagelijks getankt. Het technisch gecompliceerde voertuig heeft te vaak technische mankementen. De uit te voeren werkzaamheden zijn veranderd. De huidige opbouw met lift wordt zelden gebruikt. Er is behoefte aan een gesloten veegvuil opbouw voor het efficiënt inzamelen van zwerfvuil in de gehele gemeente. Het voertuig moet op korte termijn vervangen worden. De meerjarenplanning wordt aangepast, vervanging van 2028 naar 2026. Met de vervanging van dit voertuig worden de maatschappelijke taken op een duurzame (zero emissie) en efficiënte wijze uitgevoerd. Het benodigde investeringsbedrag wordt met 13K naar beneden bijgesteld.

Verhogen budget Wethouder van Gelukpark (structureel nadeel € 15.000)

Bij de aanwijzing van het Wethouder van Gelukpark als losloopgebied is er een bedrag van €10.000 extra beschikbaar gesteld. De herstelkosten lopen echter al jaren op. In 2024 was dit €25.000. Hiermee is het huidige budget niet meer toereikend. Om het natuurgebied goed te kunnen blijven herstellen en begaanbaar te houden is daarom structureel €15.000 extra nodig. Met deze extra middelen kunnen de herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd en blijft het park toegankelijk en veilig.

Programma 6: Sociaal domein

Bloemendaalse aanpak jeugdzorg (structureel nadeel € 35.000)

Net als in de rest van Nederland wordt ook de jeugdzorgproblematiek in Bloemendaal zwaarder, duren trajecten langer en blijven de kosten stijgen. De gemeentelijke inkomsten vanuit het Rijk groeien hier niet genoeg in mee. Daarom moet er iets veranderen. Concreet betekent dit dat de instroom, doorstroom en uitstroom moeten worden aangepakt. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat jeugdhulp beschikbaar blijft voor de jeugd die dit het hardst nodig heeft. Vanuit het veld ontvangen wij signalen dat er meer moet worden gedaan om de inzet van specialistische jeugdhulp te voorkomen. Hiervoor is de Bloemendaalse aanpak bedacht. In aanvulling op alles wat er gebeurt op het gebied van preventief jeugdbeleid, willen we grip krijgen op de instroom en uitstroom naar en van specialistische jeugdhulp en willen we investeren in voorzieningen voor jongeren met psychosociale problemen om zwaardere problematiek tegen te gaan. De instroom van jongeren naar gespecialiseerde jeugdhulp wordt verlaagd, wat uiteindelijk leidt tot kostenbesparing.

Pilot Gezinsadvocaat (eenmalig structureel nadeel € 47.000)

Bij een complexe scheiding ('vechtscheiding') gaat het om een scheiding in een gezinssituatie met kinderen, waarbij de scheiden niet tot een gemeenschappelijk verzoek kunnen komen, ook niet na inzet van mediation. Het aantal conflicten neemt daardoor toe, terwijl de bereidheid tot compromissen afneemt; er komen gaandeweg nieuwe, soms ernstige, problemen bij, die in ieder geval voor de kinderen, maar vaak ook voor de ouders schadelijk zijn. Ook in Bloemendaal krijgen we signalen van de aanwezigheid van vechtscheidingen. Om te voorkomen dat de (multi)problematiek in deze gezinnen niet verergert en jeugdigen geen zware en dure specialistische jeugdhulp nodig hebben, willen we net

als in de regiogemeenten in IJmond en Zuid-Kennemerland starten met de pilot Gezinsadvocaat. De pilot start in 2025. Dit wordt gedekt vanuit de middelen voor het preventief jeugdbeleid. Om de pilot voort te zetten en waar nodig uit te breiden in 2026, wordt er voorgesteld om de lokale POK-middelen (parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslag) uit 2022/2023 in te zetten. Dit zijn eenmalige middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld aan de gemeenten om de dienstverlening aan kwetsbare inwoners te versterken. Gemeenten bepalen zelf de inzet van deze middelen. Dit is voor Bloemendaal een bedrag geweest van ca. € 47.000. Deze middelen zijn in 2024 in de flexibele algemene reserve geland. Om hier in 2026 gebruik van te kunnen maken voor de bekostiging van de GA, wordt voorliggend voorstel ingediend.

WMO huishoudelijke ondersteuning (structureel nadeel € 100.000)

Momenteel wordt de inkoopprocedure voorbereid voor de Wmo huishoudelijke ondersteuning samen met de gemeente Heemstede en de IJmond gemeenten, waarbij per 1 januari 2026 nieuwe overeenkomsten worden afgesloten met aanbieders. Deze aanbieders zullen huishoudelijke ondersteuning leveren aan inwoners met een Wmo-indicatie. Op basis van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) zijn gemeenten verplicht om reële kostprijzen te betalen voor de geleverde diensten. Daarom is bureau HHM ingeschakeld om een kostprijsonderzoek uit te voeren en een reële kostprijs te bepalen. Hoewel dit onderzoek nog niet is afgerond, is uit voorlopige resultaten al duidelijk geworden dat de uurtarief voor huishoudelijke ondersteuning met ruim 15% zal stijgen. Het aantal aanvragen huishoudelijke ondersteuning is momenteel stabiel. Een stijging van de uurtarief betekent een verhoging van de totale uitgaven voor huishoudelijke ondersteuning.

Omzetten tijdelijke formatie Beschermd Wonen in structurele formatie (budgettair neutraal)

De voorbereidingen voor de doordecentralisatie van beschermd wonen gaan verder. Met deze doordecentralisatie wordt beschermd wonen een wettelijke taak die uitgevoerd moet worden. Daarbij wordt - in het verlengde van het Integraal Zorgakkoord (IZA) - ook gekeken naar passende ondersteuning op lokaal niveau. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beweging van het bieden van ondersteuning dichtbij en 'zo thuis mogelijk'. De gemeente wordt hiermee verantwoordelijk voor mensen die door psychische of sociale problemen tijdelijk of langdurig niet zelfstandig kunnen wonen. Dit kan verschillende groepen omvatten, zoals: mensen met een ernstige psychiatrische aandoening (EPA), lichte verstandelijke beperking (LVB), met verslavingsproblematiek, dak- en thuislozen met complexe problematiek, met een forensische achtergrond, 18+ jongeren in een kwetsbare posities en met een psychische kwetsbaarheid door trauma of ernstige stress. Vanuit de centrumgemeente Haarlem zijn er financiële middelen beschikbaar gesteld voor de lokale uitvoeringskosten van Beschermd Wonen. Vanuit deze middelen is vorig jaar externe inhuur ingezet voor het beleidsterrein Beschermd Wonen. Voorgesteld wordt om een deel van deze middelen om te zetten in structurele formatie. Hoewel de middelen beschikbaar zijn tot en met 2029, is de verwachting dat er daarna middelen komen vanuit het Rijk om deze taak vorm te geven. Gelet daarop wordt voorgesteld een deel van deze financiële middelen om te zetten in vaste formatieruimte zodat de beleidstaken en taken in de toegang rondom Beschermd wonen blijvend vorm gegeven kunnen worden.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Doorontwikkeling ODIJ (eenmalig structureel € 25.000)

Een adviescommissie, onder leiding van Jozias van Aartsen, heeft in 2021 geconstateerd dat het slecht gesteld is met het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in Nederland. Tien aanbevelingen zijn gedaan in het rapport 'Om de leefomgeving' (2021). Vanuit het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel is aan alle omgevingsdiensten gevraagd een Plan van Aanpak in te dienen met daarin een toelichting op welke wijze zij richting 1 april 2026 toewerken naar het voldoen aan de landelijke (kwaliteits)criteria. Dit Plan van Aanpak (PvA IBP-VTH) is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van ODIJmond op 27 maart 2024. In het doorontwikkeltraject wordt eerst uitgewerkt wat er financieel en qua organisatiestructuur nodig is om de taakopdracht goed uit te voeren zodat vervolgens kan worden uitgewerkt hoe ook aan de robuustheidscriteria kan worden voldaan. Het onderzoek is in 2024 gestart. In 2025 wordt op basis van de onderzoeksresultaten gekeken wat er nodig is, waarbij toekomstscenario's worden geschetst. Eind 2025 moeten hierover keuzes worden

gemaakt, zodat deze vervolgens kunnen landen in de begroting van 2027 van ODIJmond (die wordt opgesteld vanaf december 2025). Voor 2026 zijn de incidentele middelen, volgens de kadernota 2026 van ODIJmond, naar verwachting lager (ca. € 25.000,- voor Bloemendaal). Onder andere door ontvangst van een rijksbijdrage voor de versterking van omgevingsdiensten, het schrappen van een formatieplaats en het benutten rente-inkomsten als aanvullende dekking. De incidentele middelen worden in de begroting 2026 van ODIJmond opgenomen.

Afname meerkosten lachgascilinders (structureel voordeel € 174.000)

Het gezamenlijke commitment van AEB, gemeente Amsterdam en Meerlanden op de uitdagingen van lachgascilinders in het afval heeft geresulteerd in een nieuwe shredderlocatie. Deze installatie borgt de benodigde bewerkingsslag op het restafval qua capaciteit. Hierdoor gaan onze extra verwerkingskosten ten opzichte van de eerder beraamde verwerkingskosten omlaag.

Vervangen riolering Duinlustparkweg (investering € 270.000)

In het uitvoeringsprogramma van het Programma Water 2022-2026 is in 2026 de vervanging van de riolering uit 1926 voorzien in het westelijke deel van de Duinlustparkweg in Bloemendaal. De riolering vertoont lekkage, waardoor rioolwater in de bodem infiltreert, en moet vervangen worden. Voorgesteld wordt een gescheiden rioolstelsel aan te leggen (vuilwaterriool en regenwaterriool). Gezien de hoogteligging en grondwaterstand in openbaar gebied is infiltratie van het regenwater hier niet mogelijk.

Vervangen riolering Meerweg (investering € 120.000)

In het uitvoeringsprogramma van het Programma Water 2022-2026 is in 2026 de vervanging van de riolering uit 1959 voorzien in een gedeelte van de Meerweg in Bennebroek. De betonnen riolering vertoont ernstige aantasting van de buiswand, waardoor instorten van de buis dreigt, en moet vervangen worden. De riolering vervangen door een kunststof leiding, die niet gevoelig is voor chemische aantasting. De riolering ligt onder de parkeerstrook tussen de M.H. Tromplaan en het Karel Doormanplantsoen, de weg hoeft voor de vervanging niet te worden opgebroken.

Vervangen riolering Oosterduinweg (investering € 230.000)

In het uitvoeringsprogramma van het Programma Water 2022-2026 is in 2026 de vervanging van de riolering uit 1925 voorzien in het zuidelijke gedeelte van de Oosterduinweg in Aerdenhout, tussen de Clematislaan en de Marius Bauerlaan. De betonnen riolering vertoont ernstige aantasting van de buiswand, waardoor instorten van de buis dreigt, en moet vervangen worden. De riolering vervangen door een kunststof leiding, die niet gevoelig is voor chemische aantasting. De riolering ligt onder de westelijke rijbaan van de Oosterduinweg. Dit deel van de Oosterduinweg wordt gekenmerkt door de oude eiken in de middenberm en langs de rijbaan. Deze eiken zijn vitaal, uitgangspunt is daarom dat ze behouden blijven en tijdens de uitvoering maatregelen worden getroffen om schade te voorkomen. In de kostenraming is daarmee rekening gehouden. Behoud van de bomen maakt een herinrichting van de weg onmogelijk. Alleen de voor de rioolaanleg opgebroken asfaltverharding van de westelijke rijbaan wordt binnen dit project opnieuw aangebracht.

Vervangen riolering Schulpweg (investering € 150.000)

In het uitvoeringsprogramma van het Programma Water 2022-2026 is in 2026 de vervanging van de riolering uit 1925 voorzien in het zuidelijke gedeelte van de Schulpweg in Aerdenhout, tussen de Tollenslaan en de Mr. H. Enschedéweg. De betonnen riolering vertoont aantasting van de buiswand, wortelingroei en lekkende buisverbindingen en moet vervangen worden. De riolering vervangen door een kunststof leiding, die niet gevoelig is voor chemische aantasting. Het bestaande riool is door aanplant van bomen niet meer bereikbaar met graafmachines. De nieuwe riolering wordt aangelegd in de rijbaan, de huisaansluitingen worden vervangen en het oude riool wordt gevuld met schuimbeton om instorten te voorkomen.

Vervangen riolering Slingerweg (investering € 150.000)

In het uitvoeringsprogramma van het Programma Water 2022-2026 is in 2026 de vervanging van de riolering uit 1925 voorzien in het zuidelijke gedeelte van de Slingerweg en Sparrenlaan in Aerdenhout, tussen de Veldlaan en de Langelaan. De betonnen riolering vertoont ernstige aantasting van de buiswand, waardoor instorten van de buis dreigt, en moet vervangen worden. De riolering vervangen door een kunststof leiding, die niet gevoelig is voor chemische aantasting. Dat kan worden gerealiseerd met een infiltratieriool of door één of beide asfalt voetpaden te vervangen door een onverharde berm, zoals ook in enkele omliggende wegen is gedaan.

Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Herijking en uitbreiding team OTH (structureel nadeel € 102.000 + PM)

De arbeidsmarkt blijft krap en wordt krappere, zeker bij specialistische functies. Het grootste aantal inhuurkrachten zit in het fysieke domein. Het team OTH heeft moeite met (ervaren) krachten te werven, gelet op de krapte op de arbeidsmarkt en de omvang van de gemeente en de hoogte van de salarisschalen. Daarnaast hebben we een extra toezichthouder (1 fte) nodig, vanwege het monumententoezicht en extra taken die vanuit het sociaal domein/wonen (op gebied van Leegstandsverordening) worden toegevoegd.